

ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ



# Πουρείμ απόψε

[Στο Γιόννενο 1939]

ΒΟΥΝΙΜΑ 3

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ  
ΚΟΝΙΤΣΑΣ  
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΟΓΗΣ 49782  
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΟΓΗΣ 9-8-2005  
ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘΜ. 889.3

κωδ. ε.β.β. 3302



Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΟΥΡΕΙΜ ΑΠΟΦΕ

(Στα Γιάννενα 1939)

© Γιάννης Ληπερόπουλος  
Αγίου Δημητρίου 44  
15452 - Ψυχικό, Τηλ. 210 6711302  
e-mail: glib@mie.uth.gr

Διάθεση: Βιβλιοπωλείο ΦΟΙΒΗ  
Μαυροκορδάτου 9 - Αθήνα 106 78  
Τηλ. 210 3304012 - feve@acci.gr

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ  
Γαριβάλδη 10 Ιωάννινα  
Τηλ. 2651077358

## ΠΟΥΡΕΙΜ ΑΠΟΨΕ

(Στα Γιάννενα του 1939 - Χρονικό)\*

Στην πόλη μας, μέσα Γενάρη 1939 έγιναν πάλι συλλήψεις. Έξη το πρωί, χαράματα, που δεν είχε ακόμα φέξει, στο ισόγειο του διπλανού σπιτιού ακούστηκαν χτυπήματα στην αρχή, κι έπειτα χαμηλόφωνες συζητήσεις. Κάποιοι μικροθόρυβοι συρσίματα, και στο τέλος απόλυτη ησυχία, όπως γίνεται όταν πέφτει χιόνι. Μιά ησυχία που την νοιώθουν κι οι κουφοί. Πέρασαν τρεις μέρες για να μάθουν στη γειτονιά, πώς η Ασφάλεια ξανάπιασε τον κύρ Παναγιώτη, μαζί με άλλους τρεις, τους φορτώσανε γρήγορα-γρήγορα και κατευθείαν στην Ανάφη. "Αντικαθιστωτικοί" έγραψε ο τοπικός τύπος, με ψηλά γράμματα. Αλλά από κεί και πέρα, μόνον η δική μας γειτονιά, πήρε χαμπάρι. Η διχτατορία σκληρυνε. Ο Μεταξάς είχε ρίξει άγκυρα και η κατάσταση είχε βρεί έναν τρόπο να περνάει στα μαλακά, να κολακεύει και να οικειοποιείται. Ο κοσμάκης ανεκτικός κλείνονταν στον εαυτό του και το σπίτι του. Έβλεπε το τί γίνονταν στη Γερμανία με το Χίτλερ και στην Ιταλία με το Μουσολίνι, κι έλεγε:

"Ευτυχώς....θα μπορούσε νάταν και χειρότερα!"

Στους συνομήλικούς μου, στην ηλικία μου δηλαδή των δεκα έξι-δεκα επτά και δέκα οχτώ ετών, ο αέρας ήταν διαφορετικός.

Είχαν προηγηθεί τα χρόνια της Δημοκρατίας, με πολύ σοβαρές κοινωνικές αναστατώσεις. Μεσολάβησε η εκδοτική Άνοιξη των αθηναϊκών εφημερίδων, του Ανεξάρτητου, του Ελεύθερου Ανθρώπου, του Ασύρματου κλπ. Κυκλοφόρησαν τότε κι έφτασαν στην άκρη της χώρας, φτηνές εκδόσεις πολύτιμων βιβλίων Ιστορικής, Πο-

\* Υπαρκτά πρόσωπα με αλλαγμένα ονόματα. Πραγματικά περιστατικά.

λιτικοκοινωνιολογικής, και φιλολογικής παιδείας πού ξυπνούσαν κοινωνικές ευαισθησίες καθώς έφερναν στο φως καινούρια πνευματικά ρεύματα, νέες θεωρίες, ιδέες και οράματα καταλυτικά των σταθερών εννοιών της προηγούμενης εποχής. Ακλούθησε κάποιος χρόνος ωρίμανσης, ώσπου στα δικά μου χρόνια άρχισαν να προβάλλουν οι αξιώσεις για έναν Σύγχρονο Κόσμο πού έδινε στους νέους δικαιώματα, και πρωτοβουλίες, ξεσήκωναν τις καρδιές και καθιέρωναν έναν καινούριο ανθρωπισμό. Έτσι η γενιά μου πού κείνα τα χρόνια έμπαινε στο αλώνι της ζωής, μιά ώρα πού σ' όλη την Ευρώπη αλλά και τη χώρα μας χαμήλωναν τα φώτα και πλησίαζε το μαύρο σκοτάδι βρίσκονταν στην αναταραχή πού δίνουν τα προμηνύματα μιας συντελειακής έκρηξης. Δεν χρειάζονταν νάσαι σοφός για να διαισθανθείς πώς όλα κείνα πού προηγήθηκαν της εποχής μου δεν άνθησαν επί ματαίω.

Ωστόσο και μέσα στο σχολείο μας ήταν κάποιοι, μαθητές και δάσκαλοι, πού ζούσαν σ' άλλο κλίμα. Παθαιναν υστερία με τα παράσημα, τα λιλιά, τους αλλαλαγμούς, τις ζητωκραυγές, τα συνθήματα, τις στολές και τις πολύχρωμες σημαίες. Ονειρεύονταν διαρκώς θριαμβικές παρελάσεις και καμάρωναν τους Ολυμπιακούς του Βερολίνου.

Πέμπτη... έκτη Γυμνασίου, στη Ζωσιμαία Σχολή. Τάξεις πού μας δυσκόλευαν όλους. Προσπαθούσαμε κάθε φορά να ξεχνάμε τις συγκεντρώσεις, για την Εθνική νεολαία, ή να κάνουμε τον άρρωστο και άδοστο σημειώματα απουσίας στο Γυμνασιαρχείο. Οι καλοθελητές, παντού παρόντες.

Μας έδωσαν και στολή. Οι απόξω μας ψιθύριζανε. "Κρατήστε την κρατήστε την, σε λίγο καιρό θα μας χρειάζεται για να ντυνόμαστε μασκαράδες". Όπως μου την έδωσαν, έτσι και την άφησα μέσα σε μια κασέλλα. Ούτε καν δοκίμασα να δω, αν ήταν φαρδειά, μακριά, στενή.

Το περίεργο ήταν ότι ενώ οι περισσότεροι την είχαμε ξεχάσει, κάθε φορά οι "αρμόδιοι βαθμούχοι" μας ζητούσαν εξηγήσεις για το πώς και το γιατί, και τότε ακούσαμε να λέγεται από τους άλλους, τούς ένστολους ότι η Ασφάλεια μας καταγράφει στους σε-

σημασμένους, σε μαυροπίνακες. Μας παρακολουθεί και θα μας ξαφνιάσει κάποιο πρωί.

Τότε το δικό μου μυαλό, πήγαινε στον κύρ Παναγιώτη, και στη δυστυχία που πλάκωσε το σπίτι του.

Την υπόθεση της Νεολαίας, δεν ξέρω για ποιο λόγο, την είχανε συσχετίσει με τη Γυμναστική. Αργότερα μάθαμε πώς ο κ. Τζίκας ένας παλιός Γυμναστής του Σχολείου μας, ήταν ο επικεφαλής της Νεολαίας όλης της πόλης.

Απ' τούς άλλους καθηγητές οι περισσότεροι ήταν αδιάφοροι, σκεπτικιστές, και, διλημματικοί. Πέντε με έξη ενδιαφέρονταν, ρωτούσαν, έβγαζαν λόγους και δυο τρεις μονάχα, είχανε πάρει την υπόθεση στα ζεστά...

Την ώρα της Γυμναστικής μαθαίναμε απ' τούς “καλά πληροφορημένους” σχόλια που γίνονταν για τον ιδεολογικό προσανατολισμό όλων των καθηγητών μας και τον τελευταίο καιρό ξέραμε όλοι για τις συλλήψεις πέντε με έξη μέρες γρηγορώτερα, γιατί διαδίδονταν ότι ανάμεσα στους υποψηφίους για εξορία, ήταν και κάποιοι καθηγητές μας. Πού τελικά δεν ήταν. Κι οι πληροφορίες αποδεικνύονταν σκάρτες..

Γυμνασιάρχης ο Χρ. Σούλης. Βράχος. Αν και το σχολειό είχε πάνω από χίλιους μαθητές, τίποτα δεν γίνονταν πού να μην ήταν σε γνώση του. Μπορώ να πω μάλιστα, ότι αυτός και ο κλητήρας -θυρωρός της Σχολής, ο κύρ Μέκαλης, ήταν οι κυρίαρχοι εκεί μέσα, στις ώρες λειτουργίας του σχολείου. Ενώ “Ο μυστήριος κι ο καταχθόνιος της νύχτας” ο καθηγητής κ. Τόγκας, που μας τρόμαζε στους δρόμους, τις πλατείες και προ παντός στους κινηματογράφους, το Κέρατο δηλαδή του Σχολείου, μες τό σχολειό έκανε λούφα, και δε φαίνονταν. Που και πού στις μεσημεριανές ώρες, τον βλέπαμε να περιφέρεται σα μπάστακας, δίπλα από τις τριάδες που σχημάτιζαν η κάθε μια τάξη στην αυλή, με ύφος χωροφυλακίστικο για να διαπιστώνει αν και κατά πόσο είμαστε εν χρω κεκαρμένοι σαν κατάδικοι δηλαδή, και ανησυχούσε για το μήκος των τριχών της κεφαλής μας.

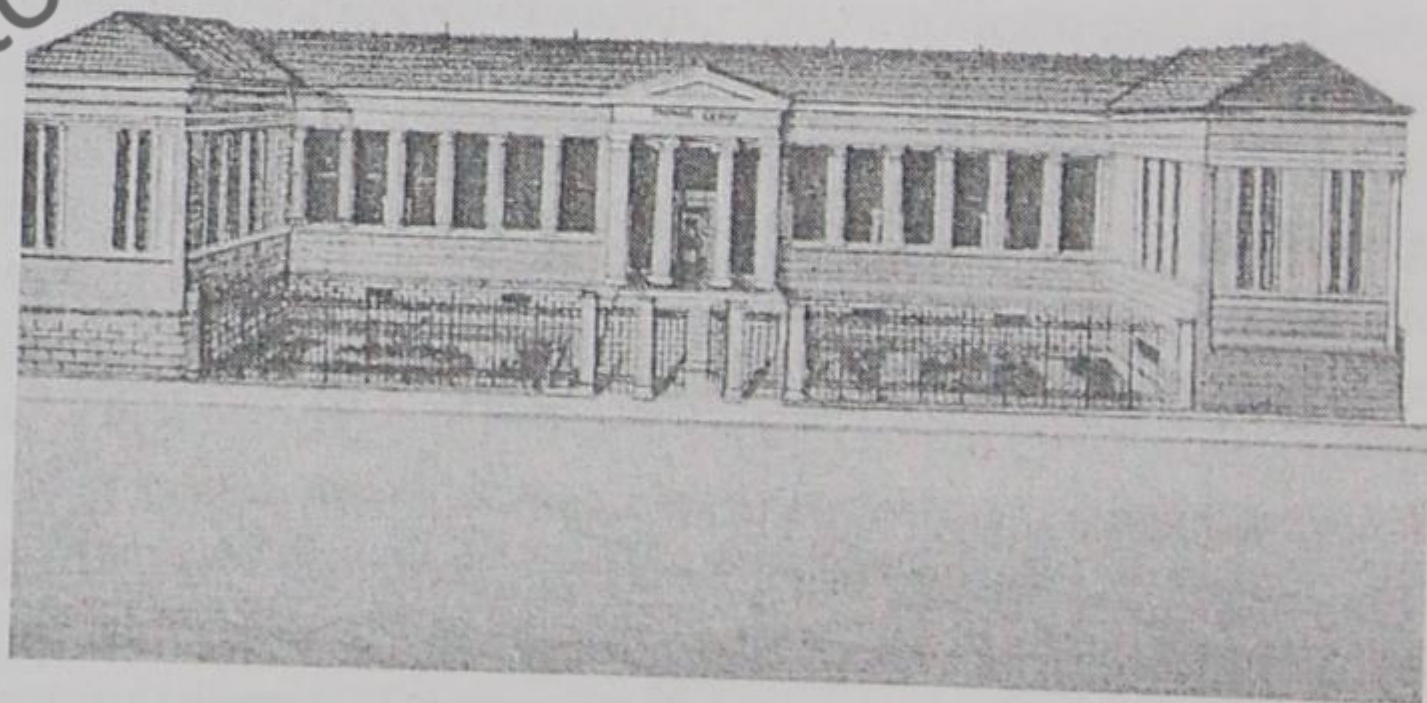
Δεν ξέρω τί ενοχές είχε αυτός ο άνθρωπος. Τί προηγούμενα είχε

με τους μαθητές του. Τί τον έπιανε κάθε τόσο. Πάντως έτσι και πέφταμε, στα χέρια του γίνονταν άλλος άνθρωπος. Έλαμπε ολόκληρος για το κατόρθωμά του. Και πανηγύριζε.

Ήμουν σίγουρος απόλυτα κείνον το καιρό, με και ήμουνα μόνιμα στο στόχο του, ότι αυτός ο άνθρωπος θεωρούσε σαν πρώτο του καθήκον στη Σχολή, όχι να μας μάθει γράμματα, αλλά να μας χορέψει στο ταψί.

Έτσι, θυμάμαι, κάποιο βράδυ που αντικαθιστώντας το μισοστροφωτικό μαθητικό πηλίκιο της ηλίθιας κουκουβάγιας (πού θεωρούνταν ακριβώς σύμβολο της εξυπνάδας και μας την είχανε, κοτσάρι κατακέφαλα), με ένα κασκέτο "παραλλαγής", είχα τρουπώσει στο σινεμά και κρυβόμουνα στην άκρη-άκρη της γαλαρίας σα δραπέτης από φυλακή, (Ανάμεσα στο άληταριό της πόλης, τις ψείρες και τη βρώμα, τον Κώστα το λούστρο με το στραβό στόμα, τους εφημεριδοπώλες, τους τοιχοκολλητές και μερικούς άγνωστους πούχαν κατέβη απ' το χωριό κι έκαναν τη γαλαρία υπνωτήριο), για να ιδώ, ο δύσμοιρος, τη Βασίλισσα Χριστίνα, με τη Γκρέτα Γκάρμπο και τον Τζων Τζίλμπερτ, πού προβαλλονταν στην πόλη μας, ύστερα από πέντε χρόνια σταδιοδρομίας σ' όλο τον κόσμο.

Κάποια στιγμή, καθώς ξεμούδιαζα μισοόρθιος στο διάλειμμα, αντιλαμβάνομαι στην άκρη της πόρτας του υπερώου, ένα είδος πεινα-





λέου σαρκοβόρου τον καθηγητή της νύχτας, κ. Τόγκα, να αναζητάει με μάτια που πέταγαν σπίθες, κι έβγαζαν φωτιές μεσ' το σκοτάδι, στα ακραία καθίσματα της γαλαρίας τα θύματα του.

Προς στιγμήν νόμισα ότι η παραλλαγή μου και το αστραπιαίο βούλιαγμά μου στο κάθισμα της γαλαρίας, μ' είχανε διασώσει από τον Κέρβερο του σχολείου μας... Κι έκατσα ήσυχος και αμέριμνος να δω το έργο μέχρι τέλους.

Την άλλη μέρα όμως το πρωί που πρώτο μάθημα είχαμε μάθημα με τον κύριο Τόγκα, προτού καλά-καλά καθίσουμε στο θρανίο της τάξης, εισβάλλει ο διώκτης μου και με ύφος κουτσαβάκη, αμίλητος και μυστηριώδης, σαν αυτούς που ανακάλυψαν το τελειο έγκλημα και το κρατούν για να ξαφνιάσουν, στρέφεται προς εμένα και με τον αναστραμένο αντίχειρα του δεξιού χεριού μου υποδεικνύει να σηκωθώ στον πίνακα. Ταυτόχρονα ανοίγει ένα βιβλίο που βρίσκονταν πάνω στο πρώτο θρανίο, κι αρχίζει να μου υπαγορεύει σε στυλ θεατρικής απαγγελίας, κάποιο πρόβλημα. Όλο του το ύφος, ήταν ύφος ιεροεξεταστού έτοιμου ν' απαγγείλει την προαποφασισθείσα καταδίκη μου σε θάνατο επί της πυράς.

Ήμουνα κάθως στο μάθημα του γιατί προετοιμαζόμουνα για το Πολυτεχνείο, και χαμογέλαγα που η άσκηση που μου υπαγόρευε ήταν για μένα παιγνίδι. Ούτε και κατάλαβα πώς ήτανε από το μεθεπόμενο μάθημα. Έτσι, προχώρησα και δε δυσκολεύτηκα να τη λύσω. .

Τελειώνοντας την, οι συμμαθητές μου περίμεναν άναυδοι, να δούνε τί θα γίνει. και σε τί αποβλέπει ο Ιεροεξεταστής μου. Ο Τόγκας εμφανώς πεισματωμένος, (προφανώς γιατί δεν του έβγαине όπως τό 'χε σχεδιάσει) γυρνάει παρακάτω, τρεις τέσσερες σελίδες απ' τό βιβλίο που κρατούσε, κι αρχίζει να μου υπαγορεύει μιαν άλλη άσκηση. Με το ίδιο ύφος.

Το γεγονός ότι η άσκηση αυτή ήταν εκτός μαθήματος, όπως είχαμε δει όλη η τάξη, προς στιγμήν κιότρεψα. . και έδειξα φαίνεται δισταγμό, προλαβαίνοντας το ενδεχόμενο αποτυχίας μου. Ο διώκτης μου όμως, έκανε πώς δεν είδε, και συνέχιζε ακάθεκτος..

Μου φάνηκε 'κείνη τη στιγμή ότι παλεύω σαν το Διγενή Ακρίτα πάνω στα μαρμαρένια αλώνια. Πίσω δε με χωρούσε. Και προχώρησα.

- Αν δεν μπορείς, και βρίσκεσαι σε παρθένο έδαφος, μου λέει ο καθηγητής, με κάποια συγκατάβαση, κάθισε κάτω.

- Όχι, του λέω, κάνοντας τον αδιάφορο... Θα προχωρήσω.

- Εν τάξει, μου λέει. Με μια περίεργη λάμψη παρανοϊκού στα μάτια.. Προχώρα. Εδώ είμαστε για να δούμε τα κατορθώματά σου.

Παίρνω βαθειά αναπνοή και προχωρώ.. Σφίγγομαι. Συγκεντρώνομαι. Πεισματώνω Ο καθηγητής,τά 'βλεπε αυτά και σιγομουρμούραγε, χωρίς να ξεκαθαρίζει τί ακριβώς ήθελε να ειπεί και που το πήγαινε. Ταυτόχρονα, καθώς προχωρούσα λύνοντας την άσκηση, απορροφημένος, εκατό τοις εκατό, βλέπω με την άκρη του ματιού μου, δίπλα στον πίνακα, τη σκιά του Τόγκα, να απλώνει κάτω από το μπράτσο μου, το χέρι του με το οποίο κρατούσε το σφουγγαράκι του πίνακα, και να μαζεύει μ' αυτό, τη σκόνη της κιμωλίας, πού ήταν συγκεντρωμένη πάνω στο ραφάκι της κάτω πλευράς του μαυροπίνακα. Παραξενεύτηκα, αλλά δεν είπα τίποτα. Είχα την εντύπωση, πώς ήθελε να ξεσπάσει κι έπαιζε σα μικρό παιδί. Ωστόσο καταλάβαινα πώς αργά ή γρήγορα όλα αυτά θα 'πεφταν πάνω μου και θα μούστηνε ο διώχτης μου κάποιο κάσο εξευτελισμού για δικό του ξέσπασμα.

Βάζω τα δυνατά μου και σε δυο λεπτά ή άσκηση λύνεται. Πριν γυρίσω να την εξηγήσω προς τη τάξη, προσπαθώ άλλη μια φορά να την επαληθεύσω, οπότε αντιλαμβάνομαι στο τέλος της αίθουσας, το διώχτη μου έξαλλο να εκσφεντονίζει προς τον πίνακα το γιομάτο σκόνη κιμωλίας- σφουγγαράκι, μ' άποτέλεσμα να με κάνει κάτασπρο απ' τήν κορφή ως τα νύχια και προ παντός να κάνει αγνώριστο, ένα μαύρο παλτό, πού εδώ και λίγες μέρες πιο πριν η μάνα μου είχε φροντίσει, κάνοντας τη σχετική μετατροπή στο ράφτη, να περάσει από το μεγάλο μου αδερφό, φοιτητή τότε, στο Πανεπιστήμιο, σε μένα.

Άγριο αστείο, σκέφτηκα Βάρβαρο. Αντιαισθητικό. Χοντρό, Χω-

ριάτικο. Και γυρίζω θυμωμένος κι αγέλαστος να διαμαρτυρηθώ. Ήταν η στιγμή που ο διώκτης μου, κατάλαβε την ζημιά που μούκανε και βιάστηκε να εγκαταλείψει την αίθουσα κλείνοντας με κρότο πίσω του την πόρτα της. Οι συμμαθητές μου έβαλαν τα γέλια, θεωρώντας το επεισόδιο πρωινό αστείο- ξέσπασμα του καθηγητή. Εγώ όμως, έτσι όπως ήμουν αλευρωμένος και στο κακό μου χάλι, με βία κρατούσα τον εαυτό μου να μην πω καμιά χοντρή κουβέντα, και δημιουρήσω πρόβλημα με τον εκνευρισμό μου. Τραβήχτηκα στην άκρη. Έβγαλα το παλτό μου, προσπαθώντας να το φέρω σε λογαριασμό.

- Μη κάνεις κι έτσι μου λέει, ο Δημήτρης Παπάς, το παιδί που κάθονταν δίπλα στο θρανίο μου και σηκώθηκε να με συνοδέψει ως έξω, στο διάδρομο.. Μ' ένα γερό τίναγμα στο σπiti, θά φύγει η κιμωλία.

Σκεφτήκαμε με το Δημήτρη να πάω κατευθείαν στο Γυμνασιάρχη έτσι όπως ήμουν, να με ιδεί, για να καμαρώσει τον καθηγητή του. Καθηγητή του πρότυπου Γυμνασίου της Ζωσιμαίας.

Το σκεφτήκαμε όμως πολύ και τελικά το ανέβαλα, μάλλον από δειλία.

Και το επεισόδιο πέρασε έτσι..

Σε τρεις μέρες από τότε, ένας κοντοχωριανός μου, νέος φιλόλογος που δίδασκε στις μικρές τάξεις του Σχολείου, ο κ. Πορφυρίου, ήρθε κι έκατσε να φάει δίπλα μου, στο εστιατόριο Αβέρωφ, όπου ο πατέρας μου, είχε συμφωνήσει με το μαγαζάτορα, να τρώω τα μεσημέρια, με δεφτέρι. Ήταν η πρώτη φορά που τόκανε, ο Πορφυρίου, αν και συχνά συναντιόμαστε εκεί μέσα. Φαίνεται ότι θεωρούσε επικίνδυνη υπόθεση για την αντικειμενικότητα του σα καθηγητή, νάχει πολλά πάρε δόσε μένα μαθητή, στο Σχολείο που μόλις είχε τοποθετηθεί.

Κουβεντιάζοντας μαζί του, ο καθηγητής με ρώτησε σχεδόν συνωμοτικά, τι είχε συμβεί με τον κύριο Τόγκα, που ήταν πυρ και μανία εναντίον μου. Ήξερε ο καθηγητής το επεισόδιο και περίμενε να μάθει από μένα λεπτομέρειες και τους λόγους που προκλήθηκε. Το είχε ακούσει από τον ίδιο τον Τόγκα στην αίθουσα των καθηγητών,

αλλά καθώς καταλάβαινα, άγρια πετσοκομμένο.

Όταν έμαθε ο Πορφυρίου από την αρχή τα πράγματα πως είχαν, (το σινεμά, τη Βασίλισσα Χριστίνα, την εξέτασή μου στην τάξη, τη μαγγειά του ιεροεξεταστή, το γεγονός ότι οι ασκήσεις ήταν από τα επόμενα μαθήματα, το λύσιμο τους, το περίεργο αλεύρωμά μου και το φευγιό του ιεροεξεταστή από την τάξη), έμεινε κατάπληκτος. Είχε ακούσει από τούς άλλους καθηγητές ότι υπήρχε το ενδεχόμενο ο διώκτης μου, να πάει την υπόθεση και στο Γυμνασιάρχη. Αλλά τώρα έβλεπε πως όλο αυτό ήταν φούμαρα του Τόγκα και άδειες φοβερές για να μην εκτεθεί περισσότερο στους συναδέλφους του.

Σε μένα βέβαια αυτή η απειλή έφερε ανησυχία. Ήμουν στην τελευταία τάξη του Γυμνασίου και λογάριαζα πολύ τη διαγωγή που θα μου βάζανε στο πτυχίο. Η σκέψη ότι θα πήγαινε ο διώκτης μου στο Γυμνασιάρχη και θα παρουσίαζε τα πράγματα όπως αυτός ήθελε, επικαλούμενος για μάρτυρες τα κέρατα της τάξης μου, χωρίς από την άλλη μεριά, εγώ νάχω και μεγάλες δυνατότητες αντίκρουσης, όσο κι αν πίστευα στη δύναμη του δικαίου μου, μούκοψε τα πόδια. Ζήτησα από το συνομιλητή μου να μου ειπεί κι αυτός τι σκέφτεται. Στην αρχή συμφωνήσαμε και οι δυο ότι έπρεπε να πάω εγώ πρώτος στο Γυμνασιάρχη, τότε που ήμουν σαν αλευρωμένος γάτος. Έπειτα είπαμε ότι και τώρα δεν είναι αργά. Ωστόσο βασανίσαμε το θέμα συζητώντας. Τελικά ο Πορφυρίου πρότεινε να αναβάλω, κάθε ενέργεια και να αναλάβει ο ίδιος την υπόθεση. Κι ανάλογα βλέπουμε.

Κατάλαβα τότε, πως μέ κάποιους δισταγμούς, ο Πορφυρίου ήταν με το μέρος μου, πρόσεξα απ' τις κουβέντες του, πως από άλλες συζητήσεις είχε σημειώσει ότι οι περισσότεροι από τους συναδέλφους του και ο ίδιος ο Γυμνασιάρχης είχαν πολύ καλή γνώμη για τις επιδόσεις μου στο Γυμνάσιο και τις άλλες εξωσχολικές δραστηριότητές μου. Θυμότανε το γεγονός ότι πολλές φορές πέρσυ, μέβρισκε στο Γυμνασιαρχείο να συμπληρώνω χαρτιά του Γυμνασιάρχη, και του έκανε εντύπωση. Θυμότανε ακόμα ότι δυο-τρεις φορές φέτος, ο Γυμνασιάρχης μούδωσε και κατέθεσα στεφάνια στα αγάλματα των ευεργετών.

Τελικά έβλεπα πως όπως μου τα παρουσίαζε ο συμπατριώτης μου, καθηγητής μάλλον είχε δίκαιο. Οι οξύτητες αυτή την εποχή δεν θα με ωφελούσαν σε τίποτα. Ας μη τα βάλω με τους καθηγητές. Ο Τόγκας έχει κι αυτός το κόμμα του μέσα στο σχολείο. Δεν είναι κακός ο άνθρωπος. Μπλεγμένος είναι και προσπαθεί να τα ξεμπλέξει. Προπαντός μου λέει, ο Πορφυρίου φεύγοντας απόφευγε να σχολιάζεις το θέμα, στους συμμαθητές σου. Ότι λες έρχονται καρφωτά μέσα και τīs περισσότερες φορές παραποιημένα. Υπάρχουν βλεπείς και παλιόπαιδα στην τάξη σου!

Συμμορφώθηκα, ήθελα δεν ήθελα. Αλλά μέσα μου έβλεπα, κι αυτό κυριαρχούσε, πως στο πτυχίο μου θα είχα βαθμούς από τον Τόγκα γύρω στη βάση, κι επομένως ο προσανατολισμός μου για την αρχιτεκτονική στο Πολυτεχνείο έπρεπε να αλλάξει.

Όσο προχωρούσε η χρονιά ο Γυμνασιάρχης όλο και με φώναζε συχνότερα να του κάνω μες το γραφείο του δουλειές γραψίματος και ιδιαίτερα για θέματα τοπικής ιστορίας και λαογραφίας, στα οποία με θεωρούσε μάλλον κατάλληλο κι αφοσιωμένο, διάδοχο του φίλου μου Λεάνδρου Βρανούση πούχε αποφοιτήσει τον περασμένο χρόνο.

Σ' ένα μικρό τραπέζι δίπλα στο γραφείο του Γυμνασιάρχη αποδεικνύονα βιβλία, κράταγα σημειώσεις, αντέγραφα κείμενα και καμιά φορά από αυτά τα κείμενα πήγαινα ωρισμένα πότε στο Δεσπότη για το περιοδικό του και πότε στο Δήμαρχο πούχε τα ίδια ενδιαφέροντα με το Γυμνασιάρχη. Τον τελευταίο καιρό πήγα και μια φορά στο Γενικό Διοικητή με τα ίδια πράματα.

Τελικά, ο Γυμνασιάρχης, ξέροντας ότι τα γαλλικά μου είναι προχωρημένα και η μουσική παιδεία μου μάλλον ικανοποιητική, μέβαλε να προσαρμόσω στη μουσική του Μέντελσον το νεοελληνικό κείμενο της Αντιγόνης. Στό τέλος της χρονιάς, η τάξη μας θα το παρουσίαζε στο λαό της Πόλης.

Ωραία δουλειά κι ευχάριστη. Όμως, κακά τα ψέματα, τις μισές ώρες του πρωινού ωραρίου έλειπα από την τάξη. Έβλεπα τους καθηγητές και προσπαθούσα να δικαιολογηθώ.

- Καλά-καλά μου λέγανε όλοι. Δεν έχεις ανάγκη εσύ.

Εμένα όμως μέτρωγε η έγνοια και προ παντός τα μαθήματα του Τόγκα που όταν περνούσε έξω από το Γυμνασιαρχείο, μέβλεπε στρογγυλοκαθισμένο μέσα, κρέμαγε μούρη, σιγοψιθύριζε και με τον τρόπο του μέκανε να μη μπορώ να νοιώσω άνθρωπος. Τελικά αναγκάστηκα να το πω στο Γυμνασιάρχη. Κείνος με κοίταξε χαμογελώντας.

- Λες...να σάφηνά έτσι μού λέει. Αν με τους άλλους αρκέστηκα στο λόγο τους, απαντών πήρα και υπογραφή.

- Ξέρετε, κύριε Γυμνασιάρχη...

- Τα ξέρω, τά ξέρω όλα. Είναι βλέπεις και η κατάσταση τέτοια. Δέν τον αφήνουν ήσυχο κι οι συμμαθητές σου. Φύτρωσαν και κεί μέσα κάτι φιντάνια! Να σε φυλάει ο Θεός! Κι αυτός φροντίζει να τάχει καλά μόλους. Εσύ, κάνε τη δουλειά σου, καί μην αλλάζεις πρόγραμμα στις σπουδές σου.

Εγώ βέβαια, θά πρότεινα για σένα τη φιλοσοφική, αλλά τι να σου πω, ούτε και στα παιδιά μου δεν τολμώ να αναλάβω την ευθύνη.

Και γύρισε, όπως ήταν μονόκοματος σα λύκος, να βγει από την πόρτα.

Κείνη τη στιγμή πρόβαλε κάθιδρος ο κλητήρας του Γυμνασίου βαρυνασαινώντας καθώς έσμπρωχνε μια χειράμαξα με λαστιχένιες ρόδες, φορτωμένη εφτά τεράστιες κορνίζες.

- Ωχ! Εσύ μας έλειπες τώρα κάνει ο Γυμνασιάρχης. Τι είναι

ΤΑ ΧΟΡΙΚΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ  
ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΘΕΝΤΑ  
ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΟΥΣΙΚΗΝ ΜΕΝΔΕΛΣΣΟΗΝ  
ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Π Α Ρ Ο Δ Ο Σ

Στρυφή Αη

Λον και Βον ήμιχόριον

Ὁ ἀχίδρα τοῦ ἡλίου τόσο ζώστερο φῶς  
καὶ ἡ ἐφτάπυλῃ Θῆρα ξανά δέν εἶδε  
μάτι τῆς χροσῆς ἡμέρα, πρόβαλες  
νά χρυσῶν τῆς δίσκης εἰς νεματιές  
καὶ τραμαγμένο μέ σφιχτὸ χαλιτὸ  
εὐ λαμπράσι ε' Ἀργίτικ' ἀσκέρι  
ποῦ πάναπλο εἴφανε νά φύγ' ἔκανε βιαστικά.

Λον ήμιχόριον

Μὰς τὸν ἔστρε γαργά θυραμένος βριαῖ  
πῆ φιλόνηκα λόγια ὁ Πολυνείκης ἐδῶ.  
κι' ἔτσι πέτυξ' ἔκλειος πάνω στῆ χώρα  
σαν ἱκέτης μέ στρογγιά φωνή, χιονοφτέρουτος  
καὶ πάναπλος, μ' ὀλογίνες φουόντες σὰ κροάνη.

Ἀντιστρυφή Αη

Λον και Βον ήμιχόριον

Εἰ' ἀφοῦ ζυγίσαι' ἀπάνω σὰ σπείια μας  
μέ λόγους φονικές κι' ὀλόνοιστο τὸ στόμα  
στῆν ἐφτάπυλῃ περιοχῇ, φευγει πρὶν κορέσῃ  
τῆ δίψα του μ' αἱματά μας καὶ πρὶν ἅ κεραυνῶ  
τὸν πυργωτὸ περίβολο κάνη.  
Τέτοιο κακὸ ἀπ' τὸν ἄσπ' ἀλάκμας εἰς πλάτες  
ποῦ δύσκολα νίκησε ὁ ἀντίπαλος δράκος.

Βον ήμιχόριον

Γιατ' ὁ ἀίας μοσεῖ τίς τρανές κούφιες καυχησιές  
κι' ὡς εἶδ' αὐτότος νά ἄρμολ' ποιάμι ἀγράφητο  
κοσμπάζοντας ἄγρια σ' ἄν χρυσῶν τῶν ἀμμάτων  
τὸν κρότον, κείνον γκρεμίζει ἅ ἀνέβη πρῶτος ψηλά  
νά κραῖε τῆ νίκη σὸ κάστρο.

Στρυφή Βα

Κι, σφίτικ

Κι' οὖν κλεισίστηκε κίτω ὁ περφόρος πέφτει  
κι' ἀνταγωνίστικ' ἡ γῆ ὅση κείνος πύρμησε

αυτά που κουβαλάς. Θα μας λερώσεις, πρόσεξε, τούς τοίχους και τις πόρτες.

Ο κλητήρας φαίνονταν ενθουσιασμένος, κι άνοιγε διάπλατα την πόρτα του Γυμνασιαρχείου για να περάσει μέσα.

- Στάσου - στάσου του φώναζε ο Γυμνασιάρχης. Τα πήρες όλα σβάρνα.

- Πού να σταθώ κύριε Γυμνασιάρχα μου. Βιάζομαι να τακτοποιήσω κάπου, να τα νοιώξω για να δείς τι πράμα σου έφτιαξα.

Και πριν προλάβω να σηκωθώ και 'γω για να βοηθήσω, κάνει έτσι ο κλητήρας κι ανοίγει μια απο τις τεράστιες κορνίζες. Ήταν φωτογραφίες του Βασιλιά, που προορίζονταν για τις έξι τάξεις και μια για τη μεγάλη αίθουσα του Γυμνασίου.

- Τάδες-τάδες κύριε Γυμνασιάρχη μου, τάδες τι σου είμαι εγώ. Όχι, για να ξέρεις δηλαδή. Τα παράσημα του, τα γαλόνια του, τα λιλιά του. Τίποτα δεν του λείπει κοίτα καμάρι, κοίτα....

- Τα είδα, τα είδα έλεγε χαμογελώντας ο Γυμνασιάρχης, με τον ενθουσιασμό του Κλητήρα. Άστα τώρα εκεί στην άκρη και θα δούμε.

- Τι θα δούμε κύριε Γυμνασιάρχη μου; Τί λες και συ; Δεν πρέπει να φτιάξουμε κι άλλες εφτά του Μεταξά, τώρα πού πήραμε το κολλάει;

- Τι λες μωρέ Γερομπερμπάντη; Τί λες, τον έκοψε ο Γυμνασιάρχης τι τσαμπούνας τώρα. Να φτιάξουμε άλλες εφτά του Μεταξά, κι άλλες τόσες με τα μούτρα σου, να τις βάλουμε στις τάξεις, για να κάνουμε το σχολειό μας καφενείο; Είσαι με τα καλά σου, ή γέρασες και ξεμωράθηκες;

Ο Κλητήρας σκυφτός και τρίβοντας τα χέρια, άρχισε να κρυφογελάει και με το χι, χι, χι στο στόμα εξαφανίστηκε, στο δευτερόλεπτο.

Ο Γυμνασιάρχης γύρισε προς εμένα, κλείνοντας το μάτι του, χαρούμενος που ξέσπασε, μετά τη πίκρα και τη δυσφορία που ένοιωσε, βλέποντας το βασιλιά να ξαναμπαίνει στο σχολείο, όντας σίγουρος ότι και 'γώ κάπου 'κεί μαζί του ήμουνα.

Κατάλαβα τότε πως η συμπεριφορά κι η στάση του Γυμνασιάρχη απέναντι μου, δέν οφείλονταν μόνο στο ότι ήμουν καλός μαθητής.

Από το Νοέμβριο που πέρασε καταλάβαινα ότι ο παλιός μου φίλος Πλάτωνας Βρόντος, ήταν θυμωμένος μαζί μου και δε μου μίλαγε. Ο Πλάτωνας ήταν της παρέας μου, απ' αυτούς, που συμπαθούσα και μου πήγαινε. Πέρισυ όμως είχε μείνει στην ίδια τάξη τήν πέμπτη Γυμνασίου και όπως έμαθα από κοινούς γνωστούς, το απόδιδε στο ότι δεν τον βόηθησα, τήν ώρα που γράφαμε μαθηματικά και φυσική. Αυτός ήταν από 'κείνους πού έκαναν μεγάλη χρήση στα "σκονάκια", και δυσκολεύονταν χωρίς αυτά.

Γράφοντας είμαστε κοντά - κοντά, αλλά ακριβώς αυτό ήταν που έκανε τους επιβλέποντες καθηγητές να μας έχουν σε τριμερή παρακολούθηση, ώστε να μη μπορούμε ούτε κίχ να κάνουμε την κρίσιμη ώρα. Τόφερνα γύρα. Καθυστερούσα επιτηδες ενώ είχα τελειώσει. Κι αναγκάστηκα να τελειώσω σχεδόν από τους τελευταίους μες τη τάξη, χωρίς να βρω ευκαιρία να τον βοηθήσω. Κι έφυγα καταστενοχωρημένος, περιμένοντάς τον απέξω να ιδω τί έκανε. Τον είδα μουτρωμένο, αλλά τότε ακόμα δεν είχανε βγεί τα αποτελέσματα.

Ήτανε γιός στρατιωτικού και σκέφτονταν να πάει στη Σχολή Δοκίμων, που δέχονταν κι από την Πέμπτη Γυμνασίου.

Δεν πέρασε στις εξετάσεις ο Πλάτωνας και δεν μπόρεσε να πάει στη Σχολή Δοκίμων. Το συνηθισμένο ήταν να δοκιμάσει σ' άλλο Γυμνάσιο. Έτσι έκαναν οι κομμένοι κι αυτοί που έπαιρναν διαγωγή κακή. Οι δικοί του όμως επέμειναν να ξαναπάει στην πέμπτη και στο ίδιο Γυμνάσιο. Κι αυτός τόφερε βαρειά.

Από πέρισυ κι όλας είχα αντιληφτεί ότι στις σχέσεις μου με τον Πλάτωνα είχαν φανεί τα πρώτα σύννεφα. Νομίζω ότι και στην περίπτωση αυτή, δέν ήμουν εγώ που έφταιγα. Κι άρχισα να υποψιάζομαι ότι ο Πλάτωνας αμόλαγε το ζωνάρι του για καυγά.

Ανήκαμε στην ίδια ποδοσφαιρική ομάδα της Ζωσιμαίας. Εγώ, έτσι κι αλλιώς, είχα εξαιρέσει μόνος μου τον εαυτό μου από παίχτη πρώτης σειράς και περιωρίστηκα να παριστάνω τον Πρόεδρο της ομάδας, καθώς με είχανε εκλέξει. Όταν κάποια στιγμή μπήκε θέμα να παίξει σ' ένα ματς ο Πλάτωνας ή ο Πολυζώης, που ανάμεσα



στους θεατές θάτανε και το Γυμνάσιο θηλέων, ο Πλάτωνας αξίωνε να ρίξω όλο το βάρος του Προέδρου σ' αυτόν, αφήνοντας τον Πολυζώη απόξω. Αυτό όμως εγώ δεν μπορούσα αλλά και δεν μου πήγαινε να το κάνω, παρόλη τη φιλία μου με τον Πλάτωνα. Και θεώρησα πιο δίκαιο να το ρίξουμε κορώνα γράμματα. Έτσι έτυχε να βγεί ο Πολυζώης κι έμεινε ο Πλάτωνας απόξω.

Ύστερα από αυτό, πέρασε κάμποσος καιρός ώσπου να τα βρούμε με τον Πλάτωνα. Παρενέβη και η ξαδέρφη του η Καρολίνα που μας φώναξε επίτηδες βράδυ στο σπίτι της μαζί με άλλους.

Η Καρολίνα ήταν η μεγάλη αγάπη μου, στο Γυμνάσιο. Δε θυμάμαι να υπήρξε εποχή πού δεν την ένοιωθα έτσι. Όνειρα. Αγωνίες. Χτυποκάρδι. Χορεύαμε σφιχτά μαζί. Φτιάχναμε παρέες για να συναντιούμαστε, μιλούσαμε για ποίηση, για ζωγραφική. Πολλοί μας θεωρούσαν ζευγάρι, αλλά εμείς οι ίδιοι ποτέ δεν είχαμε πει τίποτα γι' αυτό που μας έδενε. Το θεωρούσαμε σα φυσική κατάσταση. Ωστόσο επαναλαμβάναμε, ασυνείδητα πολλές φορές, τους στίχους του Χάϊνε, κάνοντας πως δεν τους συσχετίζαμε με την περίπτωση μας

*Αγάπαγε ο ένας τον άλλο  
μα δίχως γι' αυτό να μιλήσουν  
με μίσος αλλάζανε βλέμματα  
Κι από έρωτα θέλανε να σβύσουν.*

Φέτος η τελευταία μας συνάντηση έγινε το Φλεβάρη, στη Στρατιωτική Λέσχη. Συγκέντρωση για τα παιδιά των αξιωματικών. Πάλιότερα είχαμε τον Πλάτωνα που σα γιός αξιωματικού, κανόνιζε όλες τις λεπτομέρειες κι έφτιαχνε την παρέα. Φέτος ο Πλάτων ήταν ξένος για μένα. Ήταν εχθρός. Ήταν αντίπαλος. Εκτός απο την παλιά παρέα ο Πλάτωνας, καθώς ήταν τακτικός στις συγκεντρώσεις της Νεολαίας του Μεταξά, είχε προσθέσει δίπλα του και κάποιους άλλους, από 'κείνους πού θεωρούσα αντιπαθητικούς κι επικίνδυνους και επί πλέον, ο Πλάτωνας έκανε το παν να μην πάω εγώ στη Λέσχη 'κείνη τη βραδιά. Παρόλα αυτά εγώ πήγα μέ άλλη όμως πα-

ρέα. Τά παιδιά του στρατηγού και κάποιους νεαρούς ανθυπολοχαγούς πού γνώριζα από παλιότερα.

Πήγα όμως κι έφυγα αργά τη νύχτα καταπικραμένος. Η Καρολίνα κι όλη η παλιά παρέα μου ήταν με τον Πλάτωνα, και το χειρότερο, ο συμμαθητής μου Γιώργος Βοσκίδης που από παλιά ήταν στην παρέα, έγινε φέτος σέμπρος του Πλάτωνα, και φαίνονταν εκεί μέσα νάχει για ντάμα του την Καρολίνα. Χορεύανε μαζί. Τραγουδούσανε και δεν έδιναν σημασία, που ήμουν κι εγώ εκεί.

Μόνον μια φορά συναντηθήκαμε με την Καρολίνα στο μπαρ της Λέσχης. Με κοιτούσε φοβισμένη, σαν να ελέγχονταν. Γύριζε κάθε τόσο κι έβλεπε αν οι άλλοι μας προσέχουν. Κάποια στιγμή μου πέταξε.

- Τί κρίμα, που χάλασε η παρέα μας, έτσι. Αν σου κάνει κέφι να βρεθείς μ' αυτούς, που είναι μαζί μου αποψε, έλα το βράδυ της τελευταίας Κυριακής των Απόκριων στο σπίτι μου. Σκέφτομαι να κάνω κάτι γιά να γλεντήσουμε όλοι μαζί, όπως παλιά.

Κοιταζόμαστε στα μάτια και της λέω.

- Είχες σκοπό να με καλέσεις, ή μου το λες από ανάγκη τώρα, με την ευκαιρία πού βλέπόμεστε, τυχαία.

- Μα τί λες τώρα Γιάννη μου. Ήταν δυνατό να κάνω κάτι σπίτι μου, και να τό 'κανα χωρίς εσένα; Κοίταξε δεν ήρθα εδώ στο μπαρ τυχαία. Γι' αυτό θά 'θελα πολύ ναρθείς στο πάρτυ.

Την έβλεπα στενοχωρημένη, και σε θέση δύσκολη.

- Θαρθώ, θαρθώ, της λέω. Θαρθώ, το δίχως άλλο.

Μ' έπιασε από τα δυο μου μπράτσα σφιχτά. Καταλάβαινα πως έδινε σημασία σ' αυτό και ήθελε να μου πει περισσότερα..

- Σ' ευχαριστώ, σ' ευχαριστώ Γιάννη μου, ψιθύρισε. Φοβόμουνα μη πείς όχι. Πρόσεξε τον εαυτό σου, κουράζεσαι πολύ μαθαίνω, πρόσεξε. Είσαι χλωμός κι αδυνάτισες.

Και πρίν προλάβω να της πω ότι έχει κι αυτή μερίδιο στο χλωμιασμό μου, βιάστηκε να επανέλθει στην παρέα της επαναλαμβάνοντας "Καληνύχτα, καληνύχτα"

Παρόλα αυτά, ακόμα και τη μητρική της συμβουλή, διαισθανόμενα, πώς κάτι είχε αλλάξει στη στάση της Καρολίνας, απέναντί μου. Στο κεφάλι μου οι υποψίες που είχαν σφηνώσει από προηγούμενα γιγαντώνονταν τώρα.

“Την εκβιάζει ο Πλάτωνας; Συμβαίνει τίποτα πιο σοβαρό; Να υπάρχει πίσω απ’ όλα αυτά σχέδιο εξόντωσης μου”;

Θύμωσα, παλάβωσα. Έχασα τον ύπνο μου.

Και η μόνη μικρή ελπίδα μου ήταν τώρα να ξαναδώ την Καρολίνα μόνη της, και να της ζητήσω εξηγήσεις.

Κι αυτό θα γίνονταν, την Πέμπτη, που μας καλούσε η άλλη Καρολίνα φίλη μας, στη νότια άκρη της πόλης, στο αρχοντικό της.

Η Καρολίνα αυτή, Καρολίνα Αιμιλιανού, έκανε κλειστή ζωή. Τελείωνε το Γυμνάσιο με δάσκαλους στο σπίτι. Καλούσε λίγους φίλους πότε-πότε και ακούγαμε μουσική, χορεύαμε ελάχιστα, με φώτα μισόκλειστα και που και που, μιλούσαμε πότε ελληνικά, πότε γαλλικά για ποίηση, και κουλτούρα. Με ειδοποίησαν να πάω εκεί νωρίς. “Θάμαστε οι γνωστοί φίλοι. Το πρόγραμμα όπως παλιά...”

Εκεί, δεν έρχονταν ο Πλάτωνας και οι άλλοι. Ούτε τους καλούσε, αλλά ούτε κι αυτοί το θέλανε. Έρχονταν όμως η άλλη Καρολίνα κι αυτό με πλημμυριζε χαρά, ανυπομονησία κι αγωνία για μεθαύριο την Πέμπτη.

Όμως, αυτή την Πέμπτη, η άλλη Καρολίνα πέρασε όλο το βράδυ και δε φάνηκε.

Η “οικοδέσποινα”, (της πήγαινε αυτός ο ρόλος, είχε αρχίσει να χοντραίνει μετά από την πλευρίτιδα, και οι κινήσεις της γίνονταν ιεροτελεστικές) μαζί με την πολύ ευγενικιά μητέρα της, ρωτούσανε επίμονα, αν κατά τύχη ξέρω τίποτα, και γώ δεν ήμουν σε θέση να δώσω την παραμικρή εξήγηση. Χορεύοντας με την Καρολίνα του σπιτιού, είδα πως εκείνη είχε πάρει πολύ ζεστά το ζήτημα και δε θα δίσταζε να στείλει και τον οδηγό του πατέρα της στο σπίτι, να τη φέρει. Όμως ο οδηγός δεν βρίσκονταν γιατί ήτανε απασχολημένος με το αφεντικό του. Εργάσιμη μέρα βλέπεις.

Έτσι, πέρασε κι αυτή η βραδιά δύσκολα, με μαύρους ίσκιους κι

εφιάλτες.

Είχα απελπιστεί.

Είχα παντελώς ξεχάσει κι αδιαφορούσα μεσοβδόμαδα στο σχολειό, για το επεισόδιο με τον Τόγκα. Ούτε με απασχολούσε ότι ήταν η τέταρτη φορά πού αυτή την Τσικνοπέμτη, δεν μπόρεσα να παίξω με τημαντόλα του Σχολείου, στην Συναυλία της ορχήστρας των Εγχορδων, γιατί την τελευταία στιγμή βρέθηκαν πάλι, οι δυο χορδές της, περίεργα σπασμένες. Κι αποσύρθηκα αδόξως. Με αυτήν την άλλη, συνεχιζόμενη ατυχία μου, ο Γυμνασιάρχης άρχισε να προβληματίζεται, ρωτώντας με αν υποψιάζομαι κάποιον σαμποτέρ. Πράγμα που μέβαζε σε πειρασμό. Κατάκλειστη η ντουλάπα με τα όργανα, βρίσκονταν κάθε φορά ανέπαφη. Τίποτα δεν έλειπε από κεί μέσα. Την τελευταία στιγμή μόνο αποκαλύψαμε ότι οι χορδές τηςμαντόλας μου ήταν σπασμένες.

Ζούσα τότε, σ' ένα κόσμο εφιαλτικό, εξωπραγματικό, σε μια αγωνία παραζάλης. Μόνιμα ήμουν ερεθισμένος και θύμωνα για το παραμικρό, γιγάντωνα τις ταραχές μου και δαιμονοποιούσα τους εφιάλτες μου.

Ο Γιώργος Βοσκίδης μου ανάγγειλε πανηγυρικά ότι την άλλη Παρασκευή, το απόγευμα, θάχαμε εκλογές στον Ποδοσφαιρικό Σύλλογο της Ζωσιμαίας. Η θητεία μας τελείωνε και δεν είχα καμιά διάθεση να συνεχίσω κάνοντας τον Πρόεδρο. Όμως οι φίλοι μου από την τάξη ακόμα και ο Βοσκίδης, επέμειναν, να το τραβήξουμε άλλο ένα χρόνο, μια πού τελειώναμε και το Σχολείο. Πρότεινα να με αντικαταστήσει ο Μούτσιος, πούταν ένα και ενενήντα και θα μπορούσε μέσα στ' άλλα, να πάρει την πρωτοβουλία συστήνοντας και όμιλο μπάσκετ. Οι άλλοι επέμειναν και ώρισαν συμμαθητές μας για την προετοιμασία. Κάνοντας το χατήρι του ενός και του άλλου βρέθηκα πάλι υποψήφιος και δεν τόθελα με τίποτα. Έβλεπα όμως κάποιους που θάθελαν να με διαδεχτούν στο Προεδριλίκι. Αλλά δεν τολμούσανε να το πουν. Αλλά κι εγώ ο ίδιος δεν μου πήγαινε να τους προτείνω. Ήταν απ' αυτούς, πού γλύφανε. Κολακεύα-

νε. Και από πίσω μου σκάβανε το λάκκο.

Το απόγευμα του Σάββατου, είχα τις μαύρες μου και τις κλειστές μου, με έπνιγε η ιδέα πως οι αποκρηές ήταν στο φόρτε τους και γώ δεν είχα που να πάω. Θυμήθηκα πως περίσου ακόμα ήμουν με την Καρολίνα και της απάγγελνα Γιοσέφ Ελιγιά.

*«Πουρείμ απόψε. Ω! της φαιδρής γιορτής τρανό ξεφάντωμα  
Φως στην ψυχή κι ένα χαμόγελο σ' όλων τα χείλη...»*

Πουρείμ απόψε..

Μου δημιουργούσαν ατμόσφαιρα αυτές οι δυο λέξεις, έτσι όπως η γιομάτη θλίψη μουσική τους αντηχούσε ..

Πουρείμ απόψε...

..Σκεφτόμουνα τον Γιοσέφ Ελιγιά στην ξενητιά και μ' έπνιγε στο λαμό η στενοχώρια και η πλήξη.

Κατέρρεα, ώσπου κάποια στιγμή, πεταχτηκα όρθιος νυχτοβάτης που αρχίζει να ξυπνάει, και βγήκα να περπατήσω. Μέσα μου ξαφνικά ορθώθηκε η αντίδραση σ' όλο αυτό το ροκάνισμα πού γίνονταν στο βουλιαγμένο ψυχισμό μου. Έπρεπε, να ξεκολλήσω απ' τό πελάγωμα και τη χαμάρα. Να ξαναβρώ τους δικούς μου ρυθμούς να εγκαταλείψω τις προσφάσεις, που με κρατούν πισθάγγωνα δεμένο και με καταδικάζουν σένα λίμνασμα οκνηρίας.

Κάτι θα βρισκα να κάνω!

"Πουρείμ απόψε, αδικοχαμένε μου Γιοσέφ Ελιγιά. Έρμο πουλί της ξενητιάς....δίχως φωλιάς ανασασμό κι Αγάπης αντιστύλι»....

"Είχα τόσους γνωστούς. Τόσους συγγενείς.! Μου είχανε μείνει και κάποιοι φίλοι που μαγαπούσανε. Επίμονα: το μυαλό μου είχε κολλήσει στην παλιά παρέα μας και τους φανταζόμουνα όλους μαζεμένους σε κάποιο σπίτι. Κι άρχισα να υπολογίζω, παίρνοντας με τη σειρά, όλα τα πιθανά σπίτια. Σεριάνι φανταστικό, σε μια πόλη μεθυσμένη, αποπλανημένη, πνιγμένη στο όργιο, αλλά για μένα αδειασμένη.

Κατέβαινα την οδό Μπότσαρη, χωρίς συνείδηση το που βρίσκομαι και γιατί βρίσκομαι εκεί. Ήμουν χαμένος στους δικούς μου συλ-

λογισμούς.

Κι όλα τ' άλλα μου φαίνονταν ξένα κι αδιάφορα. Ένοιωθα να μη ζω. Να μην υπάρχω. Ένοιωθα παράξενα, ένα είδος έκτοπου, σ' έναν άλλο κόσμο. Κάπου αλλού. Στην ουσία δεν συνειδητοποιούσα τί θέλω. Σκεφτόμουνα κάποιους γνωστούς, έτσι αόριστα, χωρίς από τη θολούρα και την ασάφεια των συλλογισμών μου να λείπει η σκιά της γλυκείας μου Καρολίνας.. Και ξαφνικά, ακούω μεσ' το χάος της συνείδησης μου, να φωνάζουνε, από εκεί δίπλα.

-Μιλλεβουά. Μιλλεβουά.

Ήταν όρθια στην πόρτα της όμορφη, γλυκεία, τρυφερή, η φίλη μου, η Νέλλη.!

Ένοιωσα να ανασταίνομαι. Να παίρνω μέρος σ' ένα χάπενινγκ της Αποκάλυψης.

Παλιά, μεγάλη φίλη μου η Νέλλη.

Δε δίστασα να της ξομολογήσω την εξωπραγματική κατάσταση μου. Ότι μόλις κείνη τη στιγμή συνειδητοποιούσα το που βρίσκομαι, μαζί κιόλα τ' άλλα, που με είχαν απελπίσει και με είχαν φέρει σε μαύρο αδιέξοδο, μέχρι την πόρτα της.

Για τη Νέλλη, ήμουνα από χρόνια ο Μιλλεβουά. Τη γνώρισα, απαγγέλλοντας το γιομάτο θλίψη και νοσταλγία ποίημα «Πέσιμο των φύλλων» σε σπίτι φιλικό. Πέραναγε φαίνεται τότε κι αυτή δύσκολες ώρες. Και το θυμότανε κάθε φορά που μ' έβλεπε..

*Με κίτρινα έστρωνε σαν κοιμητήριο  
τ' ωχρό Φθινόπωρο φύλλα τη γή,  
το δάσος ήτανε χωρίς μυστήριο  
κι ήταν ταηδόνι του χωρίς φωνή....*

Ακούγοντας το μέρδεμα με τίς στενοχώριες μου η Νέλλη, δυσκολεύτηκε στην αρχή να με παρακολουθήσει. Τελικά όταν αλφάδιασα στίς κουβέντες μου, φαίνεται πώς κατάλαβε πολλά και μου ξομολογήθηκε ότι κι αυτή, λίγο ως πολύ, βρίσκεται στην ίδια κατάσταση. Και σκεφτότανε το σινεμά.

- Έρχεσαι μου λέει. Βάζω τα εισιτήρια.

- Μεγάλη μου χαρά, όπως ξέρεις, να είμαι δίπλα σου. Ευτυχώς πού είναι Σάββατο και μας το επιτρέπουν απ' το σχολείο.

- Είναι βέβαια κι αυτό! Λαμπρά. Θα δούμε Τσάρλι Τσάπλιν και θ' αλλάξουμε ατμόσφαιρα. Μοντέρνοι Καιροί. Τόχασα στο Λονδίνο και τόφερε η τύχη να το δω εδώ. Μεγάλη υπόθεση ο Σαρλώ με την Πολέτ Γκοντάρ. Είχανε πεί ότι θα το απαγόρευαν και εδώ, όπως στη Γερμανία και την Ιταλία... Ευτυχώς όμως.

- Θαυμάσια, λέω. Έρχεται γάντι,

- Περίμενε με στο μαντζάτο. Δυο λεφτά, ίσαμε πού να ετοιμαστώ. Και κατεβαίνω.

Λίγοι ξέρανε στην πόλη ότι η Νέλλη είναι Μουσουλμάνα και τη λέγανε Ρεχηγιέ. Τον πατέρα της που τον φώναζαν κυρ' Αλέκο, τόν λέγανε Αλίκο. Είχε κάνει η Νέλλη σε Πανεπιστήμιο του Λονδίνου πέντε χρόνια παιδοψυχολογία κι αναγκάστηκε να γυρίσει πίσω, γιατί οι Ρωμιοί, τώρα που θάμπαιναν οι Ιταλοί στην Αλβανία, με σκοπό να την κάνουνε Προτεκτοράτο τους, σκέφτηκαν πώς καλό θάτανε ο κυρ' Αλέκος να πάει κι αυτός για τη δική τους ξεκούραση στα λιόδεντρά του κατό το Πλωμάρι της Μυτιλήνης.

Τώρα, τι μπορούσε να τους κάνει ο μπαρμπ' Αλέκος μένοντας στην πόλη μας, δέν τους απασχόλησε. Σ' αυτή την ηλικία ο καημένος δέν τόχε φανταστεί ότι οι Ρωμιοί του το κράταγαν μανιάτικο. Τότε στη δεκαετία του 1920, βλέποντας στην Πρέβεζα να ξεφορτώνουν μικρασιάτες πρόσφυγες που μιλούσαν τούρκικα και να φορτώνουν ηπειρώτες ανταλλάξιμους που μιλούσαν ελληνικά, είχε πεί.

- Περίεργα πράγματα γίνονται στο Ρωμαίικο.... Διώχνουν Έλληνες και φέρνουν Τούρκους. Θα δουν ακόμα πολλά πράγματα τα μάτια μας. Μήπως κι' αυτό τόπε ο Άγιος Κοσμάς;

Στρωμένος στο μαντζάτο, πάνω στο μπάσι του σπιτιού της Νέλλης, σκεφτόμουνα ότι όσο ήτανε εδώ ο κύρ Αλέκος, ήταν αδύνατο να μπούμε εδώ μέσα. Ο κυρ' Αλέκος ήθελε να κρατήσει τις παλιές συνήθειες του και δεν άφινε να πατήσει εκεί μέσα ούτε αρσενικό γατί.

Η αίθουσα του Κινηματογράφου ήταν γιομάτη. Ένδειξη ότι σαν εμάς ήταν κι άλλοι που περνούσαν γκριζες ώρες..

Αλλά ήταν πολύ καλό το έργο και μας αντάμειψε. Περάσαμε δυόμιση ώρες μαγείας.

Στο διάλειμμα η Νέλλη ζήτησε ν' αλλάξουμε θέσεις. Στην αρχή δεν κατάλαβα γιατί. Φαίνεται πώς ήμουν απορροφημένος απ' το έργο.

Στο τέλος, έξω από το σπίτι της, το θυμήθηκα. Είχα την εντύπωση ότι την ενοχλούσε ο διπλανός ένας ξένος, μελαχρινός, περίεργος. Όχι μου λέει, δεν μ' ενοχλούσε αυτός, αλλά η μυρουδιά από το μπριγιόλ που είχε στα μαλλιά του με πείραζε..

- Εγώ δεν κατάλαβα τίποτα.

- Έτσι είναι μου λέει. Εμείς οι γυναίκες όταν δε μας πάει ο τύπος, συχαινόμαστε κι αυτά που έχει πάνω του.

Είπαμε καληνύχτα. Άκουσα το σιδερένιο σύρτη να περνάει από μέσα. Κι απομακρύνθηκα.

Ένοιωθα τώρα άλλος άνθρωπος, ευτυχισμένος απαλλαγμένος από τύψεις. Και αιτία ήταν η Νέλλη και το γοητευτικό καλμάρισμα που ασκούσε πάνω μου.

Δυό βήματα παρακάτω θυμήθηκα την παλιά παρέα των ποιητών, μέ το κυρ Σωτηράκη, το Φρίξο, τον Μιχάλη, τον Νίκο και τους άλλους από την Παιδαγωγική Ακαδημία, που μέ είχαν καλέσει στην ταβέρνα κάτω στα Ταμπάκικα για κρασί και μπακαλιάρο. Αν και ήταν αργά, ήξερα ότι τέτοιες μέρες, εκείνοι το τραβάνε ως τα μεσάνυχτα, και πήγα να τους βρω. Τούς βρήκα στα τελειώματα και σε τσακίρ κέφι. Άλλοι πελάτες δεν υπήρχαν. Ο ταβερνιάρης για τη μέρα που ήτανε κάθονταν με τους φίλους μου. Μόλις με είδανε άρχισαν να χειροκροτούν. Ο κυρ Σωτηράκης όπως συνήθιζε καθώς πήγα να τον χαιρετίσω μούπιασε το χέρι και το χάιδευε.

Καλώς τονε, καλώς τονε. Μαύρα μάτια κάναμε να σε δούμε. Βιτσέντσο Μπελίνι, έλα κάτσε δίπλα μου, πιες λίγο κρασί, κι αργότε-



ρα θα μας απαγγείλεις και συ κάτι. Πάνω στην ώρα ήρθες.

Πραγματικά είχα πάρα πολύ καιρό να πάω, στην παρέα τους, μπλεγμένος όπως ήμουν με το σχολειό, την Αντιγόνη και τα συναισθηματικά μου. Χαιρέτισα και τους άλλους. Ο ταβερνιάρης σκίστηκε να με περιποιηθεί στα γρήγορα. Ήταν φανερό πως ήθελε ο καημένος να ηρεμήσουνε τα πράματα για να συνεχίσουν οι απαγγελίες. Ήταν κάτι που τον μάργωνε και τον ξεκούραζε, καθώς έλεγε:

Όπως σε λίγα λεπτά έμπαινα στην ατμόσφαιρα της παρέας, κατάλαβα ότι είχε προ ολίγου τελειώσει ο Νίκος το παλιό ποίημά του. “Ήρθες μίαν ώρα, μίαν άγια ώρα” και γίνονταν σχόλια. Και με το πρώτο κρασί που κοπάνισα, με τις ευχές όλων των άλλων, είδα να σηκώνεται ο φίλος μου ο Φριξος για να συνεχίσει μένα ποίημα του που είχε βραβευτεί στη Λέσχη των Διανοουμένων από επιτροπή με εισηγητή τον Παπανούτσο, και ήξερε πως μας άρεσε όλων. Είχε μια παράξενη ευαισθησία αυτό το ποίημα. Μία τρυφερότητα.

*«Θυμάμαι κάπου μια χλωμή ρομαντική παιδούλα που ήταν όνειρο λευκό στα παγωμένα ρόδα»*

Συνέχισε ίσαμε το τέλος.

Ακούγοντας τον τελευταίο τετράστιχο, με τη γιομάτο γαλήνη απαλή φωνή του ο Φριξος

*«Θα την θυμούνται για καιρό οι πασχαλιές των κήπων με το λευκό της φορεμα ρεμβαστική, χλωμούλα πως κοίταζε τα μαγικά στο συντριβάνι τόξα. Θυμάμαι κάπου, μιά γλυκειά, ρομαντική παιδούλα»* μας άφησε άναυδους. Κανένας μας δεν έβγαλε άχνα, και τράβηξε η μακρόσυρτη σιωπή ταξιδεμού σε τόπους με αγάπες πια νεκρές. Το όνειρο αλήθεια ξαλαφρώνει και απελευθερώνει από τη χωροχρονική συνέχεια.

Πρώτος ο κυρ Σωτήρης, διακόπτοντας, πήρε το πάνω του και απευθυνόμενος σε μένα, λέει:

- Έλα τώρα Μπελίνι, είναι η σειρά σου. Σ' αυτή την Καρυωτακική ατμόσφαιρα πέσμας και συ κάτι.

Εγώ δεν έγγραφα ποιήματα, αλλά μιας και βγήκε στη μέση ο Καρυωτάκης, με πολλούς δισταγμούς σηκώθηκα όρθιος και άρχισα αυ-

τό που είχα πρόχειρο στο μυαλό μου .

«Τι νέοι που φτάσαμεν εδώ, στο έρμο νησί, στο χείλος του κόσμου, δώθε από τ' όνειρο και κείθε από τη γή !...». Συνέχισα μέχρι το τέλος και με κάποια ταραχή, άρχισα να προφέρω τους τελευταίους στίχους «Και είμαστε νέοι πολύ, πού σβύνουμε όλοι, φεύγουμε έτσι νέοι, σχεδόν παιδιά».

Είχαν πραγματική γοητεία και σαγήνη αυτές οι συναντήσεις στον Μπαρμπαποστόλη των Ταμπάκιων, μ' όλη την ελεγειακή αλλά νηπενθή ατμόσφαιρα που φτιάχνονταν από νέους με ανέκδοτους ακόμα πόθους, βασανιζόμενους και λόγω ηλικίας, από την επαρχιακή εκτροπή του μάλ ντη σιέκλ κάτω απ' τις επικαιρικές επιρροές του Καρυωτάκη, και του Τέλλου Άγρα. Ωστόσο, τα μεσάνυχτα που φεύγαμε σιωπηλοί από κείνο το συμπληθητικό καταγώγιο, εγώ που ξεκίνησα κείνο το απόγευμα σ' ένα είδος ψυχρής σύντηξης και μούγγας του κερατά, ένοιωθα τώρα δυναμωμένος, μ' ανεβασμένο το ηθικό. Σά να πανηγύριζα μια κάποια απροσδιόριστη γιορτή μέσα μου και σκεφτόμουνα πως με λιγη προσπάθεια ο καθένας μας θα μπορούσε να βγάλει έξω το Θεό που κρύβει μέσα του..

Η βδομάδα που άρχισε με τη Δευτέρα έφερε χιόνια και κρύο.

Οι αίθουσες του σχολείου ζεσταίνονταν με σόμπες. Στήν ουσία εκεί μέσα έσπασε κάπως το κρύο σε μια αίθουσα αχανή, κατασκευής του 1905, με ταβάνι στα πέντε μέτρα. Ο μακαρίτης ο Μελιόρουτος δεν είχε σκεφτεί πως τα Γιάννενα μαστίζονται από κρύους χειμώνες. Εγώ, βέβαια βολευόμουνα στο Γυμνασιαρχείο, όπου η σόμπα ήταν μεγαλύτερη, και απέδιδε περισσότερο. Ήταν τα βιβλία γύρω-γύρω στις βιβλιοθήκες που αντιδρούσαν θετικά, κι επί πλέον είχα την ευχέρεια να σηκώνομαι όποτε θέλω και να περπατάω για να ξεμουδιάσω

Κάθε μέρα που περνούσε, η αγωνία των συμμαθητών μου για τις εκλογές στον Ποδοσφαιρικό Σύλλογο θέριευε. Οι συμπεριφορές ανάμεσα τους αγρίευαν. Για μένα αυτή η ιστορία ήταν ούτε κρύο ούτε ζέστη. Συμμετείχα όμως από φιλότιμο. Γράφαμε ψηφοδέλτια, ε-

τοιμάζαμε καταλόγους. Και την Παρασκευή το απόγευμα, όλοι μας απέικο. Μερικοί ήρθανε με τις στολές της Νεολαίας. Ο παλιός Γυμναστής του Σχολείου μας ο κύριος Τζίκας, ήταν κι αυτός ένστολος και μας είπε ότι κακώς κάναμε και μείς οι άλλοι πού δε φορέσαμε τις στολές μας, προσθέτοντας ότι όλα τα αθλητικά σωματεία θα υπάγονται εφεξής στον Οργανισμό της Εθνικής Νεολαίας. Πρώτη φορά ακούγονταν αυτό το φασόλι. Ο Πλάτωνας και η παρέα του χειροκροτούσαν οι άλλοι λέγαμε Πέκιαφέντη μου, ότι πείτε και στραβομουτσουνιάζαμε. Μερικοί ψιθυρίζανε μεταξύ τους. Αν ξαναδείτε τον Αλή στο τζαμί Χ..... τον

Σέ λίγο φάνηκε αυτός ο μπριγιολάκιας που το περασμένο Σάββατο είχε καθίσει δίπλα στην Νέλλη.

Ο Μπριγιολάκιας, ο Τζίκας, άλλοι δυο παλιοί μαθητές του Σχολείου, ο Πλάτωνας, κι ο Γιώργος Βοσκίδης άρχισαν τις συνωμοτικές συνηνοήσεις τους. Τελικά εκεί μέσα δεν τους βόλευε κι αποσύρθηκαν στη διπλανή αίθουσα. Οι άλλοι μείναμε κεί. Μας κρατούσαν απληροφόρητους, χωρίς να καταλαβαίνουμε τί ακριβώς γίνεται. Οι περισσότεροι ζητούσαν από μένα να κάνω σύντομο απολογισμό δουλειάς του απερχόμενου συμβουλίου και να βάλουμε μόνοι μας μπροστά την ψηφοφορία. Εγώ πάντως, απ'τή στιγμή που άκουσα για στολές, για ένταξη του συλλόγου στον οργανισμό της Νεολαίας κι έβλεπα αυτά τα καραγκιοζολίκια, είχα αρχίσει να δουλεύω μέσα μου το πως εύσχημα θα μπορούσα να παραιτηθώ από την υποψηφιότητα μου και από το σύλλογο για να φύγω όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Είχα να πάω στις εφτά και μισή, σε διάλεξη του καθηγητή της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Παπανώτη, που γίνονταν στη Λέσχη Διανοουμένων. Με τις άλλες τρεις που είχα παρακολουθήσει προηγούμενα, ένοιωθα τώρανάχω βάρος στη συνείδηση μου, αν γιαυτή εδώ τη μπούρδα, έχανα την τέταρτη.

Είχα καταλήξει μόλις ξανάρχονταν αυτοί από μέσα, να ισχυριστώ ότι ο Γυμνασιάρχης μείχε φορτώσει κι άλλη δουλειά, που θάταν δύσκολο πολύ, σχεδόν αδύνατο, να τα κρατήσω όλα. Θα πρότεινα στη θέση μου εδώ, στο Σύλλογο νάμπαινε ο Μούτσιος. Πίστευα πως

μάλλον χαρά θα τους έκανε η πρόταση μου, καλό παιδί ο Μούτσιος. Άχρωμος άοσμος τεσσάρων βαθμών θερμοκρασίας Κελσίου. Κι έτρωγα τα σίδερα, να δοθεί ένα τέλος σ' αυτό το χάλι.

Σέ λίγο άνοιξε η πόρτα κι εμφανίστηκαν οι έξι. Ο Πλάτωνας κι ο Βοσκίδης πρώτοι-πρώτοι, χαμογελώντας συγκαταβατικά, έμοιαζαν να το παίζουν κυρίαρχοι του παιγνιδιού.

Ο Γυμναστής ανέβηκε στην έδρα και μας ανακοίνωσε ότι από δω και μπροστά ο Σύλλογος διοικείται με τριμελή επιτροπή. Και φυσικά η ψηφοφορία δεν θα γίνει. Τα ονόματα των τριών με τους αναπληρωματικούς τους, θα ανακοινωθούνε Τρίτη-Τετάρτη. (τί χαρά, τί χαρά!)

Μας ευχήθηκε Καληνύχτα και Καλή διασκέδαση.

Κάποιοι, κινήθηκαν να ζητήσουνε το λόγο, αλλά μέσα στη βιασύνη των περισσότερων να φύγουν κανένας δεν τους έδωσε σημασία.

Άλλοι ήρθανε κοντά μου και ζητούσανε να μάθουν πώς θα αντιδράσω.

- Προς τί Τούς έλεγα. Εμείς, άλλους δυό-τρεις μήνες θάμαστε στο Γυμνάσιο. Αυτά είναι για όσους έρχονται πίσω από μας.

Βιαζόμουνα να φύγω για να προλάβω τη διάλεξη.

Στήν Πύλη του Σχολείου φεύγοντας, με περίμενε ο Βοσκίδης.

Φιλικός όπως πάντα δίπλα μου, καθώς περπατούσαμε στο καλύτερι του δρόμου, μού λέει ότι αυτός επέμενε να γίνει ψηφοφορία. Οι άλλοι όμως είχαν ειλημμένη απόφαση. Του πρότειναν μάλιστα να αναλάβει αυτός Πρόεδρος στην Επιτροπή. Αλλά, δε δέχτηκε και είπε για τον Πλάωνα. Τελικά ο Περιφερειάρχης επιφυλλάχτηκε.

Δεν είχα κέφι για συζήτηση μαζί του, αν κι από παλιά κάναμε παρέα κι είμαστε φίλοι. Παίζαμε μαζί στην Ορχήστρα εγχόρδων του Σχολείου, εγώ μαντόλα κι αυτός αρμόνιο και πολλές φορές κιθάρα. Ήταν καταπληκτικός ο Βοσκίδης όταν παίζοντας κιθάρα, τραγουδούσε. Είχε ωραία μπάσα φωνή, παρότι έγινε ένστολος από τους πρώτους δεν είχαμε διακόψει μεταξύ μας. Ο μουσικός του

Σχολείου είχε πάρει το Βοσκίδη στο χορό της Αντιγόνης κι ο Γυμνασιάρχης τον προόριζε για κορυφαίο

- Έκανες πολύ καλά, του λέω, που πρότεινες τον Πλάτωνα. Εμένα όμως με συγχωρείς βιάζομαι να πάω σε διάλεξη.

- Κάτσε μου απαντάει ο Βοσκίδης. Έχω κάτι σοβαρότερο να κουβεντιάσουμε.

- Έλα, πέστο γρήγορα γιατί βιάζομαι

- Μια ζωή σε ξέρω βιαστικό και δεν είδα την προκοπή σου. Γελάσαμε κι οι δυο.

- Έλα- έλα, του λέω, μη καθυστερείς.

- Ξέρεις, λέει ο Βοσκίδης, είναι πολύ λεπτό το ζήτημα. Θα σου το πω όμως στα γρήγορα, και συ, κανόνισε μόνος σου... Με φώναξε στο σπίτι η μητέρα της Καρολίνας.

- Α, Α! τον έκοψα. Προχωρήσαμε βλέπω γινήκαμε άνθρωποι του σπιτιού!

- Ξέρεις είναι άρρωστη, κάνει κάτι περίεργες ενέσεις. Μου είπε ότι η Καρολίνα σ' έχει καλέσει για την Κυριακή, μεθαύριο. Έχει καλέσει και την παρέα του Πλάτωνα και μένα, φυσικά. Ο Πλάτωνας όμως, όπως ξέρεις, σου έχει κηρύξει πόλεμο. Δεν παίρνει κουβέντα. Μόλις έμαθε ότι θάσαι και σύ, πήγε στη θεία του κατευθείαν κι ορθά κοφτά της δήλωσε, ότι έτσι κι εμφανιστείς εκεί όλοι αυτοί θα φύγουνε. Έτρεμε η καημένη και με παρακάλεσε να το συζητήσω μαζί σου, να βρεις μια δικαιολογία να μην έρθεις. Έχουν γίνει τόσα έξοδα που θα πάνε χαμένα.

Ένοιωσα να φεύγει η γης κάτω από τα πόδια μου. Δεν ήξερα τί να πω Η γλώσσα μου είχε παραλύσει. Ο Βοσκίδης δεν φαίνονταν υποκριτικός. Μάλλον έλεγε αλήθεια.

- Και η Καρολίνα, τι λέει. Είδες την Καρολίνα;

- Την είδα, βέβαια αλλά τί να πεί.; Μάλλον είναι κι αυτή σύμφωνη με τη μάνα της. Τ' άφησε στην κρίση μου,

Συνειδητοποιούσα καθώς ήμουν αναστατωμένος, πάνω στην βιασύνη μου και το μπέρδεμάμου, πώς το παιγνίδι είχε χαθεί. Με είχανε πάρει οι πέντε άνεμοι και με κουρελιάζανε. Η Καρολίνα άλλαζε

ρότα.

- Μη κάνεις κι έτσι, λέει με καλωσύνη ο Βοσκίδης. Δε χάθηκε ο κόσμος. Θα βρείς εσύ κάτι να κάνεις, την Κυριακή.

Δε θα πλήξεις.

Άλλωστε εδώ είναι και η άλλη Καρολίνα, εδώ είναι και η Νέλλη κι η μικρή του στρατηγού, κι ένα σωρό άλλες, που εσύ....

-Μπράβο, μπράβο, προσπαθώ να αρθρώσω. Έκανες προόδους στην παρακολούθηση από τότε που μπήκες στη Νεολαία. Ρούπι δεν κάνω έξω απ' τήν εποπτεία σου.

- Όχι εγώ, μου λέει, ο Βοσκίδης, στ' ορκίζουμαι. Ο Πλάτωνας, με το δίκτυό του.

- Σάμπως και συ δεν είσαι μέσα σ'αυτό; Πρόφερα με πείσμα. Για να τον θίξω. Αλλά.

Σκέφτηκα λίγο.

- Πέστην Καρολίνα και τη μάνα της, για να ησυχάσουν, πως δεν θα πάω, συμπληρώνω άγρια με πρόθεση να τελειώνουμε μαυτο το θέμα

- Είσαι πικραμένος, μου λέει. Το βλέπω

- Πάρα-πάρα πολύ, του απαντώ, χτυπώντας τον με το δεξί μου χέρι, στον ώμο. Γεια σου Γιώργο, παλιέ μου φίλε. Και παίρνω δεξιά την οδό Δαγκλή, βιαστικός σα να με κυνηγούσανε.

Στη διάλεξη ήταν και η Νέλλη. Κάθισα δίπλα της, αλλά το μυαλό μου δεν συγκεντρώνονταν με τίποτα.

## ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

### ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

|              |                  |
|--------------|------------------|
| ΑΝΤΙΓΟΝΗ     | Ν. Κουλετσού     |
| ΙΣΜΗΝΗ       | Π. Κωσταιώρης    |
| ΚΡΕΩΝ        | Ν. Δημάς         |
| ΕΥΡΥΛΙΚΗ     | Σ. Αργυρίου      |
| ΑΙΜΩΝ        | Κ. Καρακοννούρης |
| ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ    | Κ. Καρασουλίδης  |
| ΦΥΛΑΞ        | Φ. Βαλκίος       |
| ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ | Α. Γαριβέλλας    |
|              | Κ. Κήτας         |

Βωβά πρόσωπα: Α. Αργυρίου, Κρίστες, Α. Βρέλλης, Α. Αποστολίδης, Π. Λαδώνης, Ν. Βολιώτης, Θερακακινίδης, Ευρυδίκης, Α. Τζοβάρας, Β. Μπαρμπάς.

Παίτες οδηγών τόν Τειρεσίαν: Ν. Σούλης

### ΧΟΡΟΣ (έκ. Θηβαίων γερόντων)

Κορυφαίος: Κ. Ζήκος

Αον' Ημιχόριον: Β. Κουρετικός (παραστάτης) Θ. Βασιλειάδης, Α. Βλάχογιάνης, Α. Αδακάνος, Σ. Γκόβελλας, Γ. Γραββάνης, Κ. Γκίσιος, Γ. Ζώτας, Α. Ζηλιόγκας, Α. Κοντούρας, Δ. Μπαλιουγιάννης, Δ. Μπέτσος.

Βον' Ημιχόριον: Β. Μ. Στάκος (παραστάτης) Α. Δημητρούλης, Α. Καλογέρου, Σ. Κατίρης, Α. Καρούδης, Γ. Ναστόπουλος, Ξ. Παπαγεωργίου, Δ. Παπαδημητρίου, Γ. Παπαναστασίου, Π. Παπαναστασίου, Δ. Παππάς, Δ. Παππάς, Δ. Σιαπάτης, Έλ. Σακκάς, Κ. Τσαρουχιάς.

Διευθυντής αρχήστρας: Γεώργιος Λυμπερόπουλος  
 Αλληθής: Χαίμ' Εξέρās  
 Ύπάρχουσες δι' έρμηνείας: Ήλίας Σπυριδιάνης  
 Υποδολείς: Παναγ. Καστανιζής

### ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ

Έλ. Βαρέσης, Β. Λαρίκας, Εύ. Κελογοριδής, Π. Πακαλιμπάνης, Άγ. Στεργίου.

Γενική Διεύθυνσις: Γιάννης Λυμπερόπουλος, Β. Κυριάκος.

Άκουσα μέσες άκρες για την επιθετικότητα των εφήβων, τα εγκλήματα που φαντασιακά είναι έτοιμοι να κάνουν, τις δυσκολίες προσαρμογής τους, το ασυμβίβαστο με τη ζωή και το ακατανόητο των δραστηριοτήτων τους και μου φαινότανε ότι ο δαίμονας είχε βαλθεί για να με σκάσει και μου περιέγραφε τον Πλάτωνα και την παρέα του. Ακόμα και τον Βοσκίδη, που όπως πέραναγε η ώρα, τον έβλεπα να τρουπώνει άνετος στον πυρήνα του δικού μου χάους.

Το συζήτησα συγκρατημένα με τη Νέλλη, καθώς με το τελείωμα περπατώντας τη συνόδευα στο σπίτι της. Καθίσαμε και κεί στην πόρτα κάμποση ώρα, κι επεκτείναμε κάπως την κουβέντα. Όταν άκουσε η Νέλλη, ότι δε βλέπομαστε πια με την Καρολίνα.

- Όχι, για το Θεό! μου λέει. Για μια τέτοια φίλια, μια τέτοια σχέση, εγώ θάδινα και τη μισή ζωή μου. Τί σας έπιασε και τους δυο;

-Εμένα, τίποτα, της λέω. Η Καρολίνα άλλαξε ρότα.

- Άσε να ιδώ τί γίνεται. Θα μιλήσουμε και με τήν Έλλη, τήν αδερφή της

- Μην κάνεις τίποτα της ξαναλέω. Χαμένος κόπος. Με κοίταξε η Νέλλη επίμονα, αλλά δεν είπε τίποτα.

Όταν αποκαταρτιστήκαμε, ήταν ξεκάθαρο ότι οι μαύρες σκέψεις και το αδιέξοδο που μεγάλωνε μέσα μου, με είχαν κατακλείσει και μέπνιγαν.

Δυσ τρεις φορές έπιασα τον εαυτό μου να μη ξέρει που βρίσκεται, περπατώντας για το σπίτι μου.

Κάπου σε μια στροφή, μου φάνηκε πώς είδα και τον πατριώτη μου τον κ. Πορφυρίου, το φιλόλογο να κατηφορίζει την οδό Μπότσαρη, τυλιγμένο σωληνάριο μεσ' το παλτό του. Έκανε τσουχτερό κρύο. Υπόθεσα ότι μάλλον πήγαινε για τη Νέλλη, που καθώς είχε γίνει γνωστό, είχανε κάποιες σχέσεις.

Την Τρίτη, πρωϊ-πρωϊ, στον Πίνακα των Ανακοινώσεων, είδαμε τα ονόματα της Επιτροπής Αθλητισμού στο Γυμνάσιο.

Πρόεδρος ο Πλάτωνας Βρόντος.

Κι ακολουθούσε ο Γιώργος Βοσκίδης. Τρίτος ήτανε ο Βασίλειος Μούτσιος. Έγινε συμβιβασμός. Τον βάλανε περισσότερο, γιατί αυ-

τός νοικοκύρευε τη γραφειοκρατία του ομίλου.

Το πράγμα ούτε καν συζητήθηκε. Άλλοι από αδιαφορία, άλλοι γιατί το περιμένανε.

Για το πάρτι της Καρολίνας είχα κάνει όρκο να μη μάθω τίποτα και δεν έμαθα. Γιατί δε ρώτησα κανέναν. Είχα μέσα μου μια τέτοια πίκρα και τέτοιο μίσος μια ζωή δεν θάφισα τον εαυτό μου να ξεχάσει τίποτα και προ παντός είπα και τόκανα να βάλω τέρμα στην ιστορία μου με την Καρολίνα. Το όνειρο και τη γλυκειά σαγήνη της.

Λίγο πριν το Πάσχα, κι ενώ βρισκόνταν στο φουλ, οι προετοιμασίες για την Αντιγόνη (κάθε απόγευμα γίνονταν δοκιμές στη μουσική του χορού και τη βηματολογία των χορικών) εξαφανίζεται από συρτάρι του Γυμνασιαρχείου ολόκληρη η τυπωμένη παρτιτούρα Μέντελσον της Αντιγόνης, κι όλα τάλλα χαρτιά μου με τη μουσική και τα λόγια των χορικών της προσαιμογής.

Και μόνο που τόβαζα στο νου μου βούλιαζα, πραγματικά. Αδύνατο να ξαναρχίσω από την αρχή, αυτό το Γολγοθά, παρόλο πού θυμόμουνα κάποια κομμάτια, απ' τις ατέλειωτες επαναλήψεις με τις πρόβες..

Φάγαμε τα σίδερα για να τα βρούμε. Ο Θυρωρός κι εγώ. Οι καθαρίστριες, οι καθηγητές κι ο Γυμνασιάρχης, επί τρεις μέρες κάθε πρωί αναποδογυρίζαμε τα πάντα. Ψάχναμε παντού. Κάτω από τις βιβλιοθήκες. Μέσα στις τάξεις, στις τουαλέτες, στα αποδυτήρια. Στην Αυλή....

Την ώρα της προσευχής ο Γυμνασιάρχης το υπενθυμίζε στους μαθητές.

Τίποτα-τίποτα!!!

Κινδύνευε να ματαιωθεί η παράσταση πού ετοιμάζαμε. Το πρόβλημα ήταν ότι καθώς ήμουν πνιγμένος στη δουλειά, και στα μαθήματα, προσάρμοζα τα χορικά στη μουσική λίγο-λίγο, και με μεγάλη προσοχή. Έτσι προχωρούσα, ελπίζοντας ότι τέλη Απριλίου, θα τάχα όλα έτοιμα. Στο αναμεταξύ μαθαίνονταν από το χορό, αυτό πού είχα ετοιμάσει.



Λίγο μετά το Πάσχα, το πρόβλημα έγινε πιο σοβαρό γιατί απτήν Αθήνα ο Γυμνασιάρχης πήρε απάντηση στο γράμμα του ότι άλλη Γαλλική παρτιτούρα της Αντιγόνης του Μέντελσον, δέν υπάρχει σε κανένα μουσικό οίκο και του έστειλαν μια Γερμανική. Γερμανικά όμως δεν ήξερε κανένας από τους καθηγητές του Σχολείου. Καταφύγανε σέναν ξένο και το πράμα δυσκόλεψε πολύ. Ο Γυμνασιάρχης φαίνονταν στενοχωρημένος κι αμίλητος. Στο σπίτι μου πέσαμε όλοι με τα μούτρα να βρούμε ότι σημείωμα πρόχειρο υπήρχε, κάθε τσαλακωμένο χαρτί πεταμένο στον τενεκέ των σκουπιδιών, ξανασιδερώθηκε για να μπει στην έρευνα και να μπορέσει να ξανακολλήσει στη δουλειά..

Ένα απόγευμα που ξεμείναμε μόνοι στο Γυμνασιαρχείο, με το Γυμνασιάρχη, κάνοντας ατέλειωτες υποθέσεις και αναζητώντας ενδεχόμενους, τρόπους συνέχισης της προσπάθειας, ο Γυμνασιάρχης, ανασηκώνεται απ' το γραφείο του και πλησιάζοντας το δικό μου, χαμηλόφωνα όσο γίνονταν, μού εκμυστηρεύεται, ότι στο μυαλό του έχει σφηνώσει ή υποψία ότι το χάσιμο της παρτιτούρας και των άλλων χαρτιών δεν ήταν τυχαίο γεγονός. Πολλοί τον είχαν ειδοποιήσει ότι η Αντιγόνη του Σοφοκλή, στο καθεστώς της Τετάρτης Αυγούστου, γτύπαγε άσχημα. Κι επειδή κανένας απ' το καθεστώς δεν θα τολμούσε να τα βάλει φανερά και επίσημα, με την Εθνική μας κληρονομιά, απαγορεύοντας το ανέβασμα της Αντιγόνης, κάνανε αυτή την παλιανθρωπιά. Εξαφάνισαν την τυπωμένη παρτιτούρα, κι όλα τάλλα.

Ο ίδιος ο Γυμνασιάρχης, ήτανε αποφασισμένος να προχωρήσει και ζήτησε με πείσμα κι από μένα να κάνω κουράγιο. Να ξεπεράσω τον εαυτό μου και τις δυνάμεις μου. Για να φτάσουμε στο τέλος, αξίζει τον κόπο. Σταμάτησε για λίγο κι έπειτα με περισυλλογή πρόστεσε.

-Τον τελευταίο όμως καιρό, βλέπω να μπαινοβγαίνουν στο Γυμνάσιο περίεργες φάτσες. Αισθάνομαι από παντού πιέσεις. Για τις Υποτροφίες των Ελεών, τώρα παίρνει μέρος κι ένας υπομοίραρχος της Ασφάλειας. Τί σχέση μπορεί νάχει ένας υπομοίραρχος με τα Ελέη και τις υποτροφίες, ένας Θεός ξέρει. Πάντως από δω μέσα είναι

κάποιος πού ήξερε όλη την κατάσταση μας, και τις δυσκολίες πού θα μας προκύψουν από την έλλειψη του κείμενου της παρτιτούρας και των χαρτιών σου... Αυτό δεν έγινε τυχαία."

Αρχές Μαΐου, θα πήγαινε εκδρομή το Γυμνάσιο στην Κέρκυρα, με την ευκαιρία που θα γίνονταν εκεί αθλητικοί αγώνες. Θα ταξίδευαν όλοι οι αθλητές του Γυμνασίου, και πάρα πολλοί μαθητές. Καταυτόν τον τρόπο, απ' ότi ακούγονταν στις συζητήσεις των καθηγητών που γίνονταν στη διπλανή από το Γυμνασιαρχείο αίθουσα, ο αριθμός των μαθητών που θάπαιρναν μέρος έφτανε σε όρια πού έκανε την εκδρομή επικίνδυνη.

Οι περισσότεροι από τους καθηγητές μαθαίνοντας ότi στην Κέρκυρα θάπαιρνε μέρος και το Γυμνάσιο θηλέων, έδειχνε να τρομάζουν. Όλοι άμεσα ή έμμεσα απόφευγαν ανάληψη ευθυνών και αυτοί οι δισταγμοί πήγαιναν να ματαιώσουν το εγχείρημα. Ματαίωση. Μέγα πρόβλημα για το σχολειό και θρήνος για τους μαθητές πού θα παίρνανε μέρος στην ανοιξιάτικη απογείωση.

Τελικά ο Γυμνασιάρχης, που έτσι κι αλλιώς είχε την ευθύνη του Γυμνασίου, από την ιδιότητα του, άφισε την υπόθεση στους υπόλοιπους καθηγητές να βρουνε μόνοι τους τη λύση κατανέμοντας μεταξύ τους τη βοήθεια που θα του πρόσφεραν.

Παρακολουθώντας στα κρυφά απ' το καρπούλι μου αυτό το παιχνίδι πού παίζονταν δίπλα μου, δίπλα στο Γυμνασιαρχείο στην αίθουσα των καθηγητών από τους τριάντα και πλέον καθηγητές του Γυμνασίου, ανθρώπους πού τότε τους εκτιμούσα, τους σεβόμουνα και τους θαύμαζα, θεωρώντας όλους α πριόρι σοβαρούς, με κάποια εντιμότητα και ειλικρίνεια, σιγά-σιγά έχασα κάθε ιδέα για τους. Καταλάβαινα πώς οι περισσότεροι απ' αυτούς δεν ήσαντε παρά φοβισμένα ανθρωπάκια, με περισσότερα μειονεκτήματα απ' τις δικές μας συντροφίες, μιά και μεταξύ τους αυτοί ήταν μαζώματα, χωρίς ψυχική επαφή, χωρίς φιλία. Ξεφωνίζανε σα φοβισμένα κοκόρια, που απέφευγαν τις ευθύνες, και λέγανε κουβέντες απ' τις οποίες δεν έβγαινε συμπέρασμα. Δίνονταν όμως ευκαιρία σε μένα να καταλά-

βω την απέραντη ανυποληψία πού είχαν για μας (τουλάχιστον κά-  
ποιοι απατούς) για την προσωπικότητα μας και τα δικαιώματά μας.  
Έβλεπα βέβαια στις κουβέντες μερικών μια χωροφυλακίστικη φρα-  
σεολογία, ασφαλώς επιρρεασμένη από την κατάσταση της διχτατο-  
ρίας. Αλλά είχα την αξίωση απ' αυτούς να στέκονται παραπάνω από  
τους άλλους, τους προσκυνημένους και μάλιστα σε μια ώρα που γί-  
νονταν τόσο ντόρος σ' όλο τον κόσμο για τ' ανθρώπινα δικαιώματα  
και τα δικαιώματα του παιδιού.

«Επικεφαλής σ' αυτήν την ομάδα έδειχνε φωνακλάδικα πώς ήταν  
(ή μου φαίνονταν πώς ήταν) ο Τόγκας, ένθερμα πρόθυμος να ανα-  
λάβει κάθε είδους ευθύνη σαυτή την εκδρομή, που κάποιοι άλλοι ε-  
πίμονα αρνιότανε.

Έτσι άκουσα απατούς, κατάπληκτος, να δέχονται με άνεση και  
ξεκούραση την πρόταση του κυρίου Τόγκα, ότι θα “μπουζούριαζε  
σένα λεωφορείο όλους τους ύποπτους, τους ταραξίες, τα αποβρά-  
σματα και τα στραβόξυλα του Γυμνασίου, γιά να τους έχει αυτός υ-  
πό τον έλεγχό του, και την επιτήρηση του κι αν ήθελε κανένας να  
κουνηθεί, θα τον σηκώσει αυτός και ότι τους ίδιους, ταποβράσματα  
δηλαδή θα κανόνιζε να πάνε σένα ξενοδοχείο όλοι μαζί και αυτός  
θάπαιρνε στο ίδιο ξενοδοχείο δωμάτιο για να συνεχίσει τη φρούρη-  
ση και τον εγκλεισμό”.

Αφίστε με σείς, είπε στο τέλος, και θαναλάβω εγώ παίρνοντας  
για βοηθό μου στην τύχη, έναν καινούριο, π.χ τον κύριο Πορφυρίου,  
και θα δήτε, αν θα κουνήσει κανένας την ουρά του και δεν καθήσει  
κάθε κατεργάρης στον τόπο του.

Οι άλλοι το δέχτηκαν αδιαμαρτύρητα, και ήταν μάλιστα κι ευχα-  
ριστημένοι.

Έφριξα χωρίς υπερβολή. Ήταν όμως πάρα πολύ λεπτή η θέση  
μου και δεν ήθελα να εκθέσω το Γυμνασιάρχη, διαδίδοντας αυτή  
την ασχήμια και κακοήθεια πού ετοιμάζονταν να κάνουνε στους  
γιομάτους ενθουσιασμό και ελπίδες έφηβους, οι μαύροι δαίμονες,  
του δήθεν “Πρότυπου” σχολείου μας.

Κατάπια τη γλώσσα μου και το βούλωσα τότε. Αλλά έγινα θεριό

ανήμερο έτοιμο να δαγκώσει σίδηρα, όταν την μέρα που θα ξεκινούσαμε με ταυτοκίνητα, είδα να με στοιβάζουνε ανάμεσα, σ' όλους αυτούς τους "ύποπτους και ταποβράσματα".

Τί να κάνω; Στο μυαλό μου κλωθογύριζε η σκέψη να ανοίξω την πόρτα του αυτοκινήτου, και να πεταχτώ έξω εν κινήσει. Νά φύγω, να μη πάω στην εκδρομή. Να μη τους βλέπω. Να ξεσηκώσω και τους άλλους. Να διαμαρτυρηθώ στο Γυμνασιάρχη. Αλλά τί να του ειπώ; Να του πω ότι εγώ κρυφάκουγα την ορολογία που χρησιμοποίησε ο ευπατρίδης κύριος Τόγκας, για όλους εμάς "τους μαθητές του", που έχει "μπουζουριάσει" εκεί, Κανένας δεν θα με ακούσε, θάλεγαν όλοι δάκτυλος κομμουνιστικός. Κατάπια την αγανάκτηση μου και τα λόγια μου. Το βούλωσα.

Ήμουν α σ' αυτή την ψυχική κατάσταση, όταν σταματήσαμε στους Αμπελόκηπους περιμένοντας και τα άλλα Γυμνάσια, να μαζετούμε όλοι εκεί και να τραβήξουμε μαζί για Κέρκυρα.

Καταλάβαινα πώς από διαίσθηση οι συνταξιδιώτες μου άρχισαν να οσφραίνονται το λόγο της συγκέντρωσης μας σ' αυτή την κλούβα, το ειδικό λεωφορείο των λωβιασμένων. Κι ένας ένας ψιθύριζε στον άλλο πώς εκεί μέσα είμαστε όλοι μας "σεσημασμένοι" που τότε η λέξη είχε ειδικό ιδεολογικό βάρος, υποκείμενο σε δίωξη από την Ασφάλεια.

Το είπε ο ένας, απ' τα καλόπαιδα πουταν στα πρώτα καθίσματα του αυτοκινήτου, τότε ο άλλος. Έγινε σύνθημα μέσα εκεί. Τάκουγε ο Τόγκας αλλά δεν έλεγε τίποτα. Μόλις σταματήσαμε κι απομακρύνθηκε τους ήρθε η ιδέα να γραφεί το "σεσημασμένοι" στο πίσω παρμπρίζ του αυτοκινήτου. Ποιος όμως θα το γράψει πού οι περισσότεροι έκαναν το κουνέλι γιατί δεν ξέρανε δήθεν πώς γράφεται. Ούτε κι ο Βοσκίδης που θεωρούντανε καλός μαθητής. Δεν ξέρανε την ορθογραφία, και φωνάζανε σε μένα. Ακόμα κι ο Πλάτωνας μου χαμογελούσε απτά πρώτα καθίσματα του λεωφορείου, αυτός που εδώ κι ένα χρόνο δε σήκωνε τα μάτια του να με κοιτάξει. Έτσι, κλήθηκε Σίμων ο Κυρηναίος να άρει τον Σταυρόν. Με βουτήξανε κυ-

ριολεκτικά απ' το γιακά, με βγάλανε έξω συμπρόχροντας, και με ανέβασαν πάνω στο καπώ με μια κιμωλία στο χέρι. Δίπλα μου ο Θάνος γιός του Γενικού Διοικητή, εγγυώτανε το απυρόβλητο.

Τελειώνοντας κατέβηκα, χαμογελώντας και τότε καταφθάνει ο καλός μου άνθρωπος, ο κ. Τόγκας, μάλλον ειδοποιημένος από τους πράκτορες του και κανένας δεν βρέθηκε να με καλύψει. Λίγοι σιωπούσαν. Οι περισσότεροι επιβεβαιώνοντας την ιδιότητα για την οποία βρίσκονταν σε κείνο τ' αυτοκίνητο, με αναισχυντία με καταγγέλναν στο διώκτη μου, σα δράστη και τότε έγινε αυτό που επιθυμούσαν οι "φίλοι μου", πριν από λίγο, να φύγω και να μη συμμετάσχω στην εκδρομή.

- Τα πράγματα σου γρήγορα, και στρίβε. Έγινε σαν υστερικός ο κ. Τόγκας για σένα η εκδρομή τελείωσε.

Ένοιωσα να χάνομαι στο ίσιωμα. Η γη κάτω απ' τα πόδια μου στριφογυρνούσε. Η φωνή μου είχε κοπεί. Κοιτούσα τους συμμαθητές μου δίπλα και μου φαίνονταν σαν μεταφυσικά όντα. Δυο τρεις απ' αυτούς, προσπάθησαν να δώσουν μια εξήγηση στο μαινόμενο καθηγητή. Κείνος δε σήκωνε κουβέντα. Κάποιοι άλλοι καθηγητές ήρθαν να ρωτήσουνε τι γίνεται κι όταν άκουγαν, έφευγαν με σκυμμένα τα κεφάλια.

Ο πατριώτης μου κύριος Πορφυρίου μου ένευσε κρυμμένος πίσω από ένα αυτοκίνητο, ναφήσω τα πράγματα να καλμάρουνε. Κι όπως καταλάβαινα, συνυπεύθυνος κι αυτός στην εκδρομή, είχε το δικαίωμα να με πάρει, σ' άλλο λεωφορείο μαζί του. Όμως φαίνεται πως το χαφιεδολοί, δούλευε ασταμάτητα, δίπλα μου, γιατί σε λίγο ξαναγύρισε ο Τόγκας και με μάτια που πέταγαν σπίθες, μου τόνισε, αποτραβώντας με στην άκρη.

- Μη νομίσεις ότι θαφίσω εγώ κάποιους έξυπνους δικούς σου να σε πάρουνε μαζί τους. Είσαι κάτω απτή δική μου ευθύνη, εποπτεία και παρακολούθηση. Εδώ θα μείνω μέχρι το τέλος, να σε δω να φεύγεις για την πόλη...

Καταλάβαινα ότι το παιγνίδι χάνονταν. Έξω απτά μπροστινά αυτοκίνητα πηγάδια καθηγητών συζητούσανε με χειρονομίες από-

γνωσης. Άλλοι ψάχνανε για το Γυμνασιάρχη, πούχε χαθεί. Καταλάβαινα κάποιους δικούς μου, αυτούς δηλαδή πού με εκτιμούσανε και τόξερα, γιατί όλοι οι μαθητές καταλαβαίνουμε τις διαθέσεις των καθηγητών απέναντι μας, να πλησιάζουνε τα πηγάδια των άλλων καθηγητών και να παρεμβαίνουν στις συζητήσεις τους. Έβλεπα και τον δήμιο μου Τόγκα να κάνει το ίδιο, να φωνάζει σαν παρανοϊκός που τον πιάσανε απ' το λαιμό κι ετοιμάζονται να τον πνίξουν. Αλλά δεν ξεμάκραινε απ' το αυτοκίνητο μας, για να με παρακολουθεί.

Τα πρώτα αυτοκίνητα άρχισαν να φεύγουν και τότε φάνηκε από μακριά ο Γυμνασιάρχης. Τον είχανε φαίνεται ειδοποιήσει έρχονταν βιαστικός.

Ο Τόγκας, αντί να πάει προς το Γυμνασιάρχη, γύρισε προς εμένα.

- Φύγε μου λέει, τί κάθεσαι; Στην Κέρκυρα δεν έρχεσαι και το Θεό μάρμπα νάχεις.

Ήταν φανερό πώς κι ο ίδιος κλονίζονταν. Φοβότανε την παρέμβαση του Γυμνασιάρχη και τα έπαιζε όλα για όλα. Δυό τρεις συμμαθητές μου, που είχαν μπει στο αυτοκίνητο, ξαναβγήκανε και περίμεναν, αποφασισμένοι να βοηθήσουν την κατάσταση. Και κάποιοι καθηγητές βλέποντας τον Γυμνασιάρχη νάρχεται, τον πήρανε από πίσω, καθώς έδειχναν με την ίδια πρόθεση.

Ο διώκτης καθηγητής κρατώντας τα προσχήματα, κατακόκκινος όμως στο πρόσωπο, προχώρησε καμπόσα μέτρα να προλάβει το Γυμνασιάρχη κι άρχισε να του αφηγείται το περιστατικό. Ο Γυμνασιάρχης τον άκουσε με προσοχή, αλλά κοίταζε και μένα, που στεκόμουνα απόμακρα και με το δεξί του χέρι μούκανε νόημα, σα νάλεγε. Τί συνέβη πάλι;

Κάτι έλεγαν οι άλλοι καθηγητές πού δεν ακούγονταν. Κι ο Γυμνασιάρχης φαίνονταν συμβιβαστικός. Ο Τόγκας για μια στιγμή άρχισε να ξεφωνίζει σα τρελλός.

- Όχι, κύριε Γυμνασιάρχη. Δεν το δέχομαι ή αυτός θα πάει στην Κέρκυρα ή εγώ.

- Αν είναι έτσι το πράγμα, τότε αλλάζει. Δεν έπρεπε να το φτά-

σεις ίσαμε 'κεί. Ούτε και θα ματαιώσουμε την εκδρομή γι αυτό.

Στο αναμεταξύ πλησίασα και γώ, αρκετά, κι ο Γυμνασιάρχης κούναγε το κεφάλι του με απογοήτευση. Σέ δευτερόλεπτα αλλάζει ύφος, γίνεται αυστηρός και μου λέει.

- Δεν έπρεπε να γράψεις αυτή την κουτουράδα, που στενοχώρησες τον καθηγητή σου, θα τιμωρηθείς. Επί του παρόντος πάρε τα πράγματα σου και γύρισε στο σπίτι σου. Όταν θα επιστρέψουμε και μείς, θά δούμε τι θα γίνει.

Δεν τόλμησα ναπολογηθώ τότε στο Γυμνασιάρχη. Το άφησα γιατί καταλάβαινα τη δύσκολη θέση πού βρίσκονταν όλοι τους. Την άφησα για αργότερα.

Ήμουν όμως μισός άνθρωπος. Συντετριμμένος. Αρκέστηκα μόνο να πω. Ότι.

- Η βαλίτσα μου, είναι χωμένη μέσα στα άλλα πράγματα των παιδιών και δεν θα βγει αν δεν ξεφορτώσουμε.

Ο διώκτης μου, έδειξε να δεχεται σφαίρα στο κεφάλι. Διαισθάνονταν πώς νέος παράγοντας έβγαινε στη μέση, πού θα του χάλαγε την εξέλιξη των πραγμάτων, μπορεί ακόμα κι ο ίδιος να είχε καταλάβει πώς ήταν εκτεθημένος με το πείσμα του και τις φωνάρες του, μπροστά σε τόσους ανθρώπους. Άλλαξε ξαφνικά ύφος. Έγινε πατρικός και μελιστάλαχος

Καλά παιδί μου, μου λέει. Φύγε εσύ και μείνε ήσυχος. Τη βαλίτσα σου θα την αναλάβω εγώ προσωπικώς, και θα σου τη γυρίσω άθικτη.

Τα πάντα είχαν χαθεί. Γύρισα προς την πόλη. Αλλά κάθε τόσο κοντοστεκόμουνα να ιδώ τί γίνεται πίσω μου. Είδα ξαφνιασμένος τη φίλη μου απ' το Γυμνάσιο θηλέων, την Ιφιγένεια να ακολουθεί από μακριά και στάθηκα να την περιμένω. Διωγμένη κι αυτή καθώς μούπε.

Ταυτοκίνητα ένα-ένα ξεκίναγαν για το ταξίδι της χαμένης μας χαράς. Η καρδιά μας το μυαλό μας, η ψυχή και των δυο μας έμεινε εκεί και παρακολουθούσε νοερά τους φίλους μας τα όνειρα μας, τις χαμένες ελπίδες μας, που ταξίδευαν μαζί μ' όλους τους άλλους, μέσ' το γλυκό, Μαγιάτικο, πρωινό. Αναλογιζόμουνα την άτυχη κι αστόχαστη

παλληκαριά μου, με την προδοσία των συμμαθητών μου και γιόμιζα πίκρα, πόνο κι άγρια διάθεση για εκδίκηση.

Μόλις γύρισαν τα Σχολεία από την εκδρομή, τήν πρώτη δουλειά που έκανε ο Γυμνασιάρχης ήταν να στείλει το θυρωρό στο σπίτι μου, να βρεθούμε στο Γυμνάσιο “κατεπειγόντως”.

Έτρεξα με την ψυχή στα δόντια. Ήμουν βέβαιος ότι με περίμενε καμπάνα. Μου έκανε όμως εντύπωση που έτσι αργά τ' απόγευμα άλλη δουλειά δεν είχε ο άνθρωπος, και ζήτησε μένα για ένα τόσο δυσάρεστο μαντάτο; Τον είχα για συγκρατημένο άτομο. Κι αυριομέρα είναι του Θεού, είπα μέσα μου. Τόσο σοβαρό ήταν το αμάρτημα μου και δεν έπαιρνε αναβολή. Τί συνέβηκε στην εκδρομή;

Στην πύλη του Σχολείου, ψηλά στη σκάλα, όρθιος ο Γυμνασιάρχης περίμενε.

- Έλα γρήγορα μου λέει. Πάμε μέσα.

Αυτός μπροστά και γώ από πίσω. Κατευθείαν για το Γυμνασιαρχείο

- Ξέρεις τί σκέφτηκα, μου λέει πρίν ακόμα καθήσει. Μου στείλανε απ'τήν Αθήνα την παρτιτούρα για την Αντιγόνη του Σακελλαρίδη, είναι βέβαια φτιασμένη για το αρχαίο κείμενο. Μήπως κάνοντας μια πρωτοτυπία, βάζαμε ανάμεσα σ'όλα τα χορικά και μερικά στα αρχαία.

- Αλλάζουμε όχι μόνον τη γλώσσα, αλλά και το στυλ της μουσικής; του απαντάω με κάποιο δισταγμό.

- Ναί, μου λέει. Έχεις δίκαιο. Το σκέφτηκα και γώ. Αλλά τώρα οι σκηνοθέτες κάνουν διάφορα ... μπερδέματα που καμμιά φορά πετυχαίνουν.

Έμεινα συλλογισμένος κάμποση ώρα. Στοχάστηκα για λίγο όλο το θέμα και βρήκα πώς θάταν βάρβαρη μεταχείριση πολλών πραγμάτων

- Δέ συμφωνώ, λέω στο Γυμνασιάρχη. Κάθετα. Αλλά αν το θέλετε εσείς.

- Όχι, όχι, με κόβει εκείνος, εσύ θα το αποφασίσεις. Το βλέπω



πόσο μεγάλος κόπος είναι για σένα, και πάω να σε ξεφορτώσω

- Θα κάνουμε ότι μπορούμε, προσθέτω αποφασιστικά. Άλλωστε αυτές τις μέρες της τιμωρίας μου, βρήκα χρόνο κόλλησα κάποια χαρτάκια - αποκόματα και ξεπέταξα άλλα τρία χορικά. Έτσι τώρα δε μου μένει παρά ένα κι αυτό μισό.

- Μπράβο, μπράβο αναφωνεί ενθουσιασμένος ο Γυμνασιάρχης. Σ' ακούω και ξεκουράζομαι. Μιαν άλλη χρονιά θα το επιχειρήσουμε με το Σακελλαρίδη.

Έκλεισε το χοντρό βιβλίο της καινούριας παρτιτούρας και το βάλε στο συρτάρι του γραφείου

- Ελπίζω να διασωθεί αυτο τουλάχιστον, συμπλήρωσε ειρωνικά, ο ίδιος.

Από την επόμενη μέρα, έβλεπα και δεν πιστεύα στα μάτια μου... Όλοι σχεδόν οι καθηγητές βρίσκονταν δίπλα μου. Συμπαραστέκονταν στην προσπάθεια μας. Κι έδειχναν ενθουσιασμένοι. Ακόμα κι ο διώκτης μου, ο Τόγκας.. Είχε αλλάξει απέναντι μου σε τέτοιο σημείο πού δεν τον γνώριζα. Ερχόντανε ταπογεύματα και παρακολουθούσε τις πρόβες.

Ρωτούσε να μάθει αν θα προλάβουμε. Ένα απόγευμα έφερε και το μικρό γιό του να δει τί γίνεται, και μου τον γνώρισε. Τι είχε συμβεί στο ανάμεταξύ.

Υπήρχε βέβαια ένας εκνευρισμός και παρατήρησα ότι μαζεύονταν λίγοι καθηγητές, οι ίδιοι πάντοτε, και συζητούσανε μεταξύ τους. Όχι όμως στη διπλανή αίθουσα του Γυμνασιαρχείου, αλλά σε μιαν άλλη αίθουσα, στήγωνία της προέκτασης που έκανε το κτίριο, αριστερά όπως μπαίνουμε.

Ένα πρωί, είδα να πηγαίνουν, προς τα κεί, δυο καθηγητές και μία καθηγήτρια του Γυμνασίου θηλέων. πού τους συνόδευε ο μπριγιολάκιας. Γιαυτόν ο θυρωρός της Σχολής, ο καβάσης κυρ Μέκαλης, μού πέταξε στα γρήγορα και τα μουλωχτά, πώς είναι της Ασφάλειας, είδικός. στη Νεολαία, και μου συμπλήρωσε, σε λίγο, ότι γίνονται ανακρίσεις για τα σκάνδαλα της Κέρκυρας. Απόρεσα. Δεν είχα ακούσει τίποτα μέχρι κείνη τη στιγμή.

Όταν είχαν φύγει απ' το Γυμνάσιο όλοι οι ξένοι, μπαίνουν στο Γυμνασιαρχείο και κλείνουν πίσω τους την πόρτα ο Τόγκας κι ο Πορφυρίου. Παίρνουν τις δυο καρέκλες που περίσσευαν στην αίθουσα και κάθονται στο γραφείο μου απέναντί. Μου δήλωσαν προκαταρκτικά, ότι αυτά που θα πούμε, θα μείνουν μεταξύ μας.

Δεν είχα αντίρρηση, αλλά ο τρόπος τους με φόβισε. Ό Τόγκας, που έδειχνε να έχει και το πρόσταγμα, εκεί μέσα κι έκανε σα γάτα, το μυρίστηκε και βιάστηκε να με καθησυχάσει. Τελικά με ρώτησε: "Τί έχει ο μαθητής της Πέμπτης Πλάτωνα Βρόντος μαζί σου»

- Ούτε και γώ ξέρω, τους απαντάω. Πάντως από την αρχή του χρόνου δεν έχει μάτια να με δει.

- Αιτία δεν υπάρχει. Του έκανες τίποτα; Προηγούμενα δεν κάνατε παρέα;

Κι αναγκάστηκα να τους τα πω όλα. Το ποδόσφαιρο. Τους περισινούς διαγωνισμούς, στην Πέμπτη τάξη για το πάρτυ της Καρολίνας. Κι άφησα απ' όξω μόνο την κουβέντα για τα σκονάκια των διαγωνισμών πού χρησιμοποιούσε σε μόνιμη βάση ο Πλάτωνα. Δεν είπα τίποτα γιαυτά για να μη τον εκθέσω περισσότερο.

- Με την Καρολίνα Αλεξίου, τί γίνεται; Μου λέει ο Πορφυρίου. Τάχετε τώρα καλά;

Και κεί κατάλαβα, ότι ο Πορφυρίου, ήταν ενημερωμένος από τη Νέλλη

- Όχι δέν ξέρω. Δεν την έχω ξαναδει.

- Ο Βοσκίδης τί ρόλο παίζει σαυτή την υπόθεση;

- Δεν ξέρω. Πάντως έγινε κολλητός του Πλάτωνα.

- Τώρα πού γύρισαν από την Κέρκυρα, σού είπαν τίποτα.; Πώς πέρασαν εκεί; Τί παρέες έκαναν;

- Δεν είδα κανέναν, έχω τόση δουλειά με το θέατρο και με τους διαγωνισμούς μεθαύριο, πού δεν προλαβαίνω ούτε να ξυστώ...

Κοιτάχτηκαν και οι δυο μεταξύ τους. Είδα να διαγράφεται στα χείλη και των δυο ένα χαμόγελο. Μάλλον έδειχνε ότι οι απαντήσεις μου τους άνοιγαν κάποιες πόρτες.

Η συμμετοχή και η παρουσία σαυτή την υπόθεση του κ. Πορφυ-

ρίου, έπειθε ότι αυτό που γίνονταν, δεν γίνονταν εναντίον μου. Έπρεπε όμως να τον συναντήσω χωριστά, να μάθω περί τίνος πρόκειται. Καταλάβαινα ότι το θέμα έχει σχέση με την Κέρκυρα που μου σφύριξε ο κυρ Μέκαλης. Θεώρησα ωστόσο άκομψο να βάλω στη μέση και τη Νέλλη πηγαίνοντας στο σπίτι της.

Πέρασαν άλλες δυο μέρες κι ένα πρωί που ήμουνα κι όλες στο Γυμνασιαρχείο, μόνος ανακατεύοντας χειρόγραφα, βλέπω τον κύριο Τόγκα, μένα χαμόγελο πούφερνε το στόμα του σταυτιά.

- "Έλα, μου λέει για σένα δούλεψα χτες βράδυ, μου βγήκε η ψυχή μέχρι τα μεσάνυχτα. Ευτυχώς ξεκαθάρισε το θέμα. Φτάνει πια μ' αυτούς τους λεχρήτες. Τα παλιόπαιδα. Αρκετά με δούλεψαν....για να παίρνουμε τον κόσμο στο λαίμο μας, και γώ τους πίστευα, σαν δεν ξέρω και γώ τί..,

Και βγάζει μέσα από την τσάντα του, τήν παρτιτούρα του Μέντελσον κι όλα τα χαρτιά που μας είχανε κλέψει

Δάκρυσά απτή συγκίνηση. Είδα και τον Τόγκα να μη πάει πίσω.

- Τί έγινε, τι έγινε; Βιαζόμουνά να μάθω.

- Τώρα θα περιμένουμε και τον κ. Γυμνασιάρχη, να του πάει η καρδιά στον τοπο, και θα τα μάθεις. Συμπλήρωσε ο Τόγκας Έταν ανεπάντεχο. Θαύμα πραγματικά..

Ο Γυμνασιάρχης δεν άργησε. Κάτι του είχανε άλλοι ειπεί, και ήξερε πολλά πράγματα. Όμως όπως ήτανε συγκρατημένος και σοβαρός άνθρωπος, με παρακάλεσε, να βγω απέξω για λίγο, να μην πω τίποτα σε κανέναν, για να μιλήσουνε με τον κ Τόγκα. Πειθάρχησα

ΖΩΣΙΜΑΙΑ ΣΧΟΛΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ  
ΠΡΟΤΥΠΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

# ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τραγωδία

διδασκασμένη υπό των μαθητών της  
Ζωσιμαίας Σχολής εν τῇ αὐλῇ αὐτῆς  
τὴν 2 Ἰουλίου 1939



Ἰωάννινα 1939

και πήγα στην τάξη μου..

Οι συμμαθητές μου με περίμεναν νακούσουν νέα. Εγώ σκοπίμως έκανα τον ανήξερο. Όμως αυτά δεν κρύβονται.

Έτσι σιγά-σιγά έμαθα και γώ, πώς χτες βράδυ ο Τόγκας και δυο της Ασφάλειας τάκαναν στο σπίτι του Πλάτωνα και του Βοσκίδη φτερό και πούπουλο. Τους πήρανε και τους δυο στο τμήμα. Και κατά τις δύο ή ώρα το πρωί, τούς αφίσανε να γυρίσουν σπίτι τους.

Στήν τάξη, δεύτερη ώρα, φάνηκε κι ο Βοσκίδης.

Έδειχνε ψύχραιμος.

Όταν στο διάλειμμα μαζευτήκαμε πολλοί γύρω του και τον ρωτούσαμε, αυτός έλεγε σόλους

- Τίποτα, τίποτα. Πληροφορίες ήθελαν.

- Κι από τον Πλάτωνα;

- Κι από τους δυο Νομίζω ναί και από τον Πλάτωνα. Γυρίσαμε πολύ γρήγορα στα σπίτια μας.

- Στήν Κέρκυρα τί έγινε;

- Δεν ξέρω τίποτα για Κέρκυρα, Εσείς ακούσατε τίποτα;

- Λένε ότι χωρίς άδεια πήγατε με κορίτσια του Γυμνασίου στο Κανόνι “να τα κανονίσετε”, και σας βρήκανε μεθυσμένους, τις πέντε η ώρα το πρωί.

- Τρίγες. Όποιος τα λέει αυτά, κοιμάται κι ονειρεύεται.

- Τότε γιατί τάβαλε μαζί σου ο Τόγκας, μέσα στο λεωφορείο και μίλουσε για αποβολή απ’ το Γυμνάσιο

- Τούστριψε! Ξέρω και γώ. Ο Τόγκας μας ήθελε όλους αρσακειάδες. Του σπάσαμε τον τσαμπουκά, και κάνει τώρα νούμερα

Τ’ απόγευμα στις πρόβες των χορικών, ήταν εκεί όλοι τους. Κάναμε επανάληψη, σχεδόν όλο το έργο. Επιδεικτικά, κοτσάρισα πάνω στο αναλόγιο μου, όλα τα κείμενα μου πού έφερε ο Τόγκας το πρωί. Το πράμα πέρασε έτσι. Κανένας δεν κοίταξε. Όλοι έκαναν πώς δεν πρόσεχαν.

Κάποια στιγμή αντελήφτηκα με στο μισοσκόταδο και το Γυμνασιάρχη να κάθεται μόνος του, πίσω-πίσω, σε μια καρέκλα. Όταν τελειώσαμε το προτελευταίο χορικό, πήγα κατευθείαν στο Γυμνα-

σιάρχη και τον βρήκα. Ήταν ήσυχος και ενθουσιασμένος

- Εντάξει, όλα, κύριε Γυμνασιάρχη.

- Εντάξει, παιδί μου, μου λέει. Τί έγινε με το τελευταίο Στάσιμο?

- Εντάξει κι αυτό, θα τακούσετε σε λίγο κύριε Γυμνασιάρχη...

Να ξεκουραστούνε λίγο τα παιδιά. Και θακούσετε πως "Η ευτυχία τη φρόνηση έχει πρώτα απ' όλα θεμέλια. Τα μεγάλα λόγια, μεγάλες πληγές προσφέρουν και οι άφρονες μυαλό και γνώση βάζουν μετά την τιμωρία".

-Ναί παιδί μου. Ξέρω και χαμογελούσε Νατακούσουνα τώρα όλοι, κι αυτό. Οι άφρονες. Για να δούμε αν θα βάλουνε μυαλό.

Τα διαγωνίσματα για το πτυχίο άρχισαν στις 22 Ιουνίου, μέρα των γεννεθλίων μου. Την τελευταία εβδομάδα είναι ζήτημα αν κοιμήθηκα δέκα ώρες συνολικά. Το συμβούλιο των καθηγητών, με απάλλαξε μόνον από τρία μαθήματα. Οι καθηγητές τους, δέχτηκαν να με βαθμολογήσουν με βάση τα προφορικά..

Αλλά αυτά τα μαθήματα, ήταν άνευ ουσίας. Όλα τα βαριά με την πολλή ύλη και τα δύσκολα Αρχαία, Μαθηματικά, Φυσική...έπεσαν πάνω μου και πήγαν να με πνίξουνε. Τα αποτελέσματα θα βγαίνανε αμέσως μετά το Θέατρο.

Δυο μέρες πριν την παράσταση ο Γυμνασιάρχης με φώναξε στο Γυμνασιολογείο. Είμαστε μόνοι. "Πήγες πολύ καλά στις εξετάσεις, μου λέει. Μπράβο. Έρχεσαι πρώτος ή δεύτερος. Ησύχασε κι ο Τόγγας τώρα. Ισορρόπησε ο άνθρωπος. Τον είχανε βουρλίσει οι χαφιέδες και τον εκμεταλλεύτηκαν άγρια. Παράπαιε ο καημένος. Μαθητές να σου πετύχουνε! Είχε όμως και τους λόγους του από παλιά... και πού είσαι ακόμα.... Μπλέξαμε άσχημα".

Η παράσταση της Αντιγόνης έλαβε χώρα με επιτυχία στις 2 Ιουλίου με την Παρουσία του Γιάννη Μεταξά.

Δυό μέρες μετά, στον τύπο, ένας από τους θεατές της Αντιγόνης έγραφε σε τοπική εφημερίδα: Χαρά και υπερηφάνεια νοιώσαμε όλοι όσοι προψές το βράδυ στην αυλή της Ζωσιμαίας επί δύο ώρες, χωρίς ψίθυρο, αμίλητοι και εκστατικοί περάσαμε κρεμασμένοι από τα χείλη των παιδιών μας.

Όταν με τις διακοπές και το πτυχίο Γυμνασίου στο χέρι πήγα στην Κόνιτσα, οι δικοί μου με είδαν και τρόμαξαν. Είχα μείνει ο μισός και το χειρότερο, ήταν εντελώς αδύνατο νανέβω με τα πόδια από το πρακτορείο των Λεωφορείων στο σπίτι. Αναγκάστηκαν οι δικοί μου, να επιστρατεύσουνε μουλάρι για να μ' ανεβάσει.

Πέρασε κάμποσος καιρός ώσπου να συνέλθω. Κι όταν βρήκα κάπως τον εαυτό μου, είδα και τον Πορφυρίου πού πήγαινε στο χωριό του. Καθίσαμε στο Παζάρι και κουβεντιάσαμε τώρα δίχως προκαταλήψεις. Ίσος προς ίσον. Έπειτα, σκέφτηκα μόνος μου, ότι ήτανε τυχερό σαυτή την υπόθεση να οριστεί συνυπεύθυνος καθηγητής στην εκδρομή ο κ. Πορφυρίου.

Αυτός ήξερε απτή Νέλλη τις σχέσεις μου με την Καρολίνα. Άκουσε και για τον Βοσκίδη, που με τον Πλάτωνα κοιτούσανε να μ' εξοντώσουν. Ακραίες καταστάσεις των πεισματωμένων εφήβων.

Απ' τις κουβέντες μου με τον Πορφυρίου έμαθα ότι όταν σαν υπεύθυνοι της εκδρομής οι δυο τους, Πορφυρίου και Τόγκας, ψάχνανε χαράματα στο Κατόνι της Κέρκυρας να ανακαλύψουνε, όλους αυτούς πούχανε δουλετεύσει, μεσάνυχτα, παρότι ήταν οι έμπιστοι του Τόγκα, στο ξενοδοχείο, βρήκανε την Καρολίνα, και μια φίλη της μαζί με Πλάτωνα και Βοσκίδη, σε κατάσταση περίεργη. Οι κακές οι γλώσσες είπανε κατάσταση προχωρημένη. Ο Βοσκίδης είχε τη κιθάρα του κι όλοι τους σιγοτραγουδούσαν και κουτσόπιναν. Έκαναν αμέσως τους συλλογισμούς τους.

Θυμήθηκαν τις φάτσες των δυο μαθητών τους πίσω απτήν κλούβα, το ειδικό λεωφορείο της εκδρομής, στους Αμπελόκηπους, κρυμμένους, νά κάνουν νεύματα στον Τόγκα. Ήταν η στιγμή πού τον ειδοποιούσαν ότι ο Πορφυρίου, με κάποια νοήματα με καθυσήχαζε. Ήταν φανερό ότι υπόσχονταν να με πάρει, σάλλο λεωφορείο, όταν ησύχαζαν τα πράματα...

Λίγο γρηγορότερα ο ένας απ'αυτούς τους δυο ήταν αυτός πού με τράβαγε απ' το γιακά για να μανεβάσει στο λεωφορείο, να γράψω το περιώνυμο Σεσημασμένοι.

Κατά τον Πορφυρίου αυτοί δούλευαν σατανικά για να μου σκάψουνε το λάκκο και να με εκθέσουνε στον Τόγκα και τώρα στο Κανόνι, έβγαινε στη φόρα η βαθύτερη αιτία της συνωμοσίας.

Ο Τόγκας επιβεβαίωσε όλα αυτά και θυμήθηκε ότι μέσα στο Λεωφορείο η κουβέντα για το “σεσημασμένοι”, είχε αρχίσει από τα πρώτα καθίσματα που κάθονταν- ο Πλάτωνας. Θυμήθηκε ακόμα ότι με τον Πλάτωνα το αλισβερίσι του είχε αρχίσει από πέρσου. Όταν έμεινε στην ίδια τάξη, ο Πλάτωνας, τόρριξε έξω, και μια μέρα ο Τόγκας τον έπιασε μεθυσμένο κάτω στη Λίμνη, στού Λειβαδιώτη, στά κακόφημα σπίτι στο Μπορντέλλο δηλαδή του τεκέ Γαζή Εβρενόζ. Εκεί ο Τόγκας φαίνεται τον είδε σε κακό χάλι. Τον δέριανε κάποιοι αλήτες και τον λυπήθηκε. Έτσι δέχτηκε να τον συγχωρήσει. και από τότε ο Πλάτωνας έγινε σιωπηλά εθελοντής κολαούζος του Τόγκα. Μαζί με αυτόν βέβαια προσχώρησε στη δουλειά κι όλη του η παρέα. Αυτοί ήταν και για τον κινηματογράφο, αυτοί ήταν και για τις χοροδές της μαντόλας. Κοντά σαυτά κι άλλες τρικλοποδιές στη μέση.

Αυτά όλα στις συζητήσεις τους κατέληξαν στο κλέψιμο της παρτιτούρας και, των άλλων χαρτιών. Από κει και πέρα ο Τόγκας έπιασε την πέρδικα στο φτερό. Έγινε Ηρακλής Πουαρώ, γιατί τον έπνιξε το φιλότιμο και η αδικία που γίνονταν στον Γυμνασιάρχη, στο Γυμνάσιο και σε μένα.

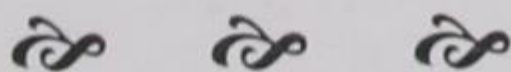
Βέβαια, έγιναν όλα αυτά και μαθεύτηκε. Αλλά στο τέλος κανένας τους δεν τιμωρήθηκε.

“Πάλι ο Αλη Πασάς, Πασάς, πάλι αυτοί ντερβέναγάδες”.

Έκλεισε το θέμα με μια κουβέντα

"Διαταγή άνωθεν".

Φαίνεται ότι οι δράστες της κλοπής δεν ήταν μόνον αυτοί οι δυο που πιάστηκαν. Πίσω τους ήταν κι άλλοι. Αλλά όμως, καθώς φάνηκε, ο καθένας τους είχε και το δικό του λόγο.





49782



KON